Oznámenie o zmene navrhovanej
činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ROZŠÍRENIE MESTSKÉHO CINTORÍNA

Navrhovateľ: Mesto Čierna nad Tisou
Námestie Pionierov 151/1
076 43 Čierna nad Tisou

December 2023

OBSAH dokumentu podľa prílohy č. 8a zákona NR SR č.24/2006 Z. z.

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno).
2. Identifikačné číslo.
3. Sídlo.
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

V. VŠEOBECNÉ ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

VI. PRÍLOHY

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov:

Mesto Čierna nad Tisou

2. IČO :

00331465

3. Sídlo :

Námestie Pionierov 151/1, 076 43 Čierna nad Tisou

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Ing. Viktor Palko, MBA
Primátor mesta Čierna nad Tisou
Mestský úrad, Námestie Pionierov 151/1, 076 43 Čierna nad Tisou
Tel.: +421 56 / 6872201
E-mail: primator@čiernanadtisou.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie:

Ing. Peter Brázda, PhD.
prednosta Mestského úradu
mail: peter.brazda@ciernanadtisou.sk
telefón: 056 / 6872203

Miesto na konzultácie: Mestský úrad, Námestie Pionierov 151/1, 076 43 Čierna nad Tisou

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ROZŠÍRENIE MESTSKÉHO CINTORÍNA

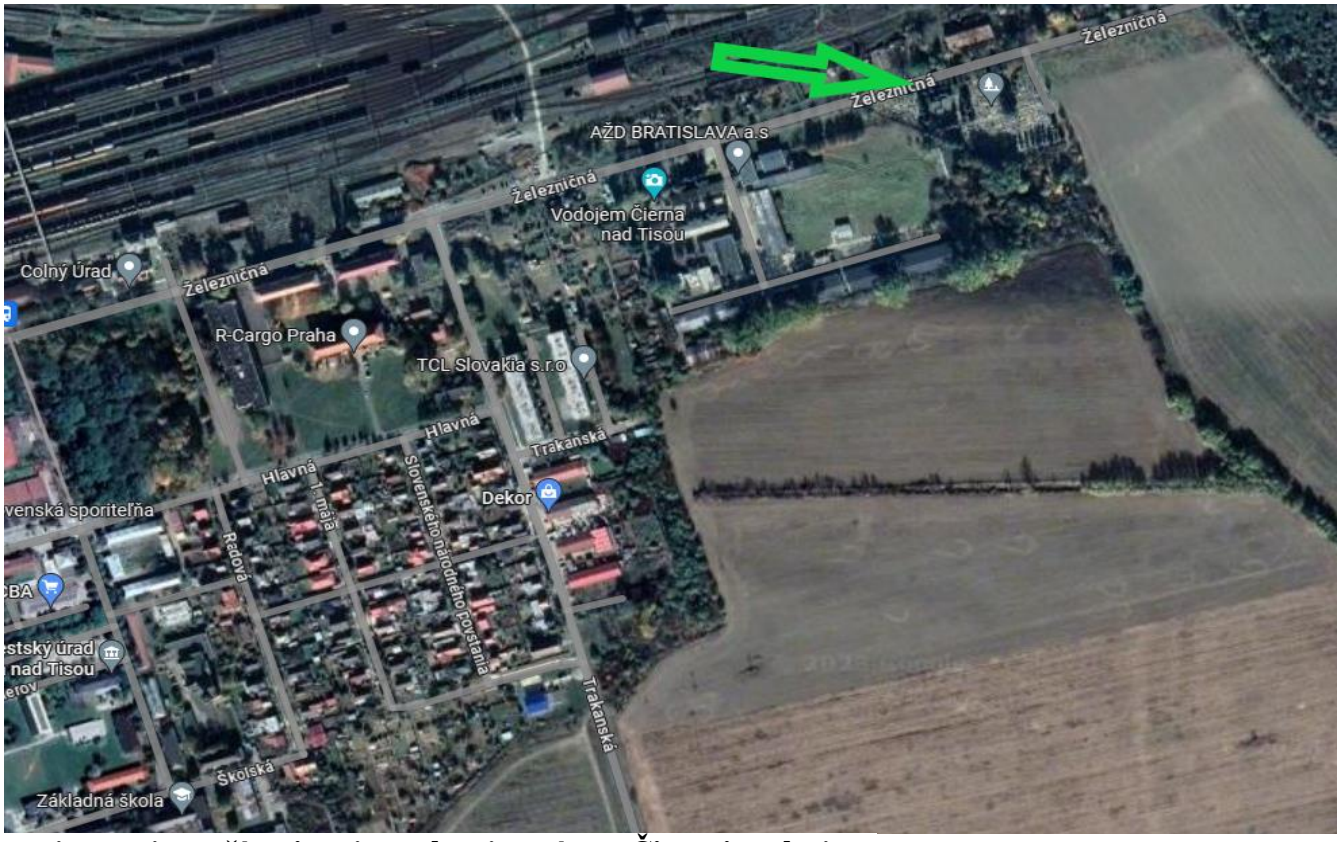
III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Košický
Okres : Trebišov
Mesto : Čierna nad Tisou
Katastrálne územie : Čierna nad Tisou
Parcelné číslo: C KN 511/8

Vyššie uvedený pozemok je vo vlastníctve Mesta Čierna nad Tisou.

Umiestnenie súčasnej prevádzky miestneho cintorína v Čiernej nad Tisou

Umiestnenie rozšírenia miestneho cintorína v Čiernej nad Tisou

Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná zmena činnosti predstavovať novú činnosť a v zmysle jeho prílohy č. 8 časti 9. Infraštruktúra, položky č. 17 Krematóriá a cintoríny“ sa na uvedený zámer vzťahuje prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie (bez limitu).

Dotknutá obec

Mesto Čierna nad Tisou, Námestie Pionierov 151/1, 076 43 Čierna nad Tisou

Dotknutý samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Dotknuté orgány

Dotknuté orgány, v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorých záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňuje povolenie činnosti.

Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, príslušné odbory, M.R.Štefánika 32, 075 01 Trebišov
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trebišove, Jilemnického 3370/2, Trebišov

Povoľujúci orgán

Obec Svinice, Hlavná 75/3, 076 37 Svinice

Rezortný orgán

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, P.O.BOX 52, 837 52, Bratislava

Prevádzka existujúceho cintorína v meste Čierna nad Tisou sa nachádza na pozemkoch vymedzených parcelami registra CKN č. 357/1, 357/2, 357/3 a 511/2 v k.ú. Čierna nad Tisou. Predmetné parcely a nachádzajú mimo zastavaného územia mesta.

Cintorín leží vo východnej časti mesta Čierna nad Tisou, južne od ulice Železničnej. Plocha cintorína je 0,91 ha. Riešené územie je rovinaté. V areály sa nachádza dom smútku. Existujúci vstup je z ulice Železničnej. Dom smútku má zastavanú plochu 230 m^2. Obradná sála má kapacitu 130 miest. V dome smútku je chladiarenský box pre 2 zomrelých.

Areál cintorína je momentálne oplotený. Po obvode cintorína sa nachádzajú stromy. Kapacita cintorína je už značne vyčerpaná tzn. je už nedostatok hrobových miest a preto je potrebné jeho rozšírenie.
Riešené územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie

mestského cintorína“ bude východne od existujúceho cintorína s prepojením na existujúce spevnené plochy v k.ú. Čierna nad Tisou na parcele CKN č. 511/8 zapísanej na LV č. 288, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa. Táto parcela je umiestnená mimo zastaveného územia mesta, ale jej využitie na predmetný účel, definovaný navrhovanou zmenou činnosti, je v súlade s Územným plánom mesta Čierna nad Tisou.
Dotknutá parcela č. 511/8 je v súčasnosti využívaná ako poľnohospodárska pôda, druh orná pôda. Pred realizáciou navrhovanej zmeny činnosti bude nutné odňatie poľnohospodárskej pôdy na základe vydaného rozhodnutia pre trvalé odňatie pôdy. Narábanie s ornicou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu pôdneho fondu v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona 220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.
Navrhovaná zmena bude rešpektovať širšie väzby územia, akceptovať prítomnosť dopravných trás a bude cez existujúci priestor mestského cintorína napojená na miestnu obslužnú dopravnú komunikáciu, ul. Železničná existujúcimi spevnenými plochami. Realizácia navrhovanej zmeny činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z existujúcich prevádzok v okolí.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátanie požiadaviek na vstupy

Existujúci stav (nulový variant)

Dotknuté územie je v Košickom samosprávnom kraji, okrese Trebišov, mesto Čierna nad Tisou, v katastrálnom území Čierna nad Tisou. Prevádzka existujúceho cintorína mesta Čierna nad Tisou, pri ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti sa nachádza mimo zastavaného územia mesta. Existujúce pozemky sú charakterizované ako ostatné plochy, zastavaná plocha a nádvorie a orná pôda.

Dotknuté územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie mestského cintorína“ sa nachádza na Železničnej ceste v Čiernej nad Tisou a tvorí ho parcela č. 511/8 v katastrálnom území Čierna nad Tisou. Plocha je v súčasnosti ornou pôdou a so súčasným cintorínom má spoločnú hranicu na východnej strane.

Popis navrhovanej zmeny

Navrhovaná činnosť predstavuje investičný zámer vo verejnom záujme, vzhľadom na skutočnosť, že súčasná plocha cintorína slúžiaca pre potreby mesta je vyčerpaná. Navrhovaná plocha bude slúžiť identickému účelu ako súčasný cintorín, tzn. na pochovávanie ľudských pozostatkov do hrobov.
Jedná sa o plochu, ktorá priamo nadväzuje na existujúci cintorín, čím sa dosiahne previazanosť novej plochy s už funkčnými prevádzkami cintorína.
Výstavbou posudzovaného areálu a jeho uvedením do prevádzky budú vytvorené podmienky pre plynulé pokračovanie pohrebných služieb.

Vyššie uvedené skutočnosti, hlavne umiestnenie navrhovanej činnosti v okrajovej polohe mesta možno považovať za pozitívum navrhovanej lokality. Za negatívum možno považovať záber poľnohospodárskej pôdy.

Navrhované rozšírenie bude východne od existujúceho cintorína na parcele č. C KN

511/8 s prepojením na existujúce spevnené plochy. Projekt rieši plochu pre hrobové miesta v počte 752 ks, spevnenú komunikáciu šírky 3 m, osvetlenie solárnymi osvetľovacími telesami, drobnú architektúru a oplotenie vzniknutej časti. Navrhované spevnené plochy budú tvorené betónovou zámkovou dlažbou hr. 60 mm. Odvodnenie zo spevnených plôch bude na okolitý terén. Popri spevnených plochách budú osadené parkové lavičky, odpadkové koše, osvetľovacie telesá a bude zrealizovaná výsadba zelene a výsev trávnika. Presný tvar, farba a rozmer týchto prvkov bude určený v neskoršej fáze investorom.
Filozofia riešenia vychádza z kombinácie maximálne efektívneho využitia plôch pre nové hrobové miesta a zároveň zachovania prírodného a komorného charakteru prostredia a dôstojnej atmosféry pre rozjímanie a pobyt návštevníkov cintorína.

Plošné a kapacitné charakteristiky navrhovanej zmeny činnosti:

SO 01 – hrobové miesta .....752 ks
- rozmer jedného hrobového miesta.....1,2 x 2,5 m
- vzdialenosť medzi pomníkmi.....0,6 m

SO 02 – spevnená plocha.....552,83 m^2

SO 03 – verejné osvetlenie.....8 ks

SO 04 – oplotenie.....377,14 m

Drobná architektúra:
- lavičky ..... 6 ks
- odpadkové koše ..... 6 ks

Sadové úpravy:
- javor mliečny – acer platanoides.....8 ks
- javor mliečny – crimson king.....6 ks

Navrhovanú zmenu činnosti je možné realizovať aj po etapách keďže je aj SO 01 rozdelený na viac sekcií. Doba realizácie bude závisieť od finančných možností investora. Bude potrebné rozvrhnúť postup prác tak, aby boli zrealizované ucelené funkčné celky. Realizácia v danej lokalite ovplyvní stavebnú činnosť v tejto časti cintorína, avšak stavba nebude mať výrazný vplyv na okolitú zástavbu a ani negatívny vplyv na životné prostredie. Vlastná príprava územia predstavuje úpravu terénu, vyrovnanie väčších nerovností, zabezpečenie prístupu na stavbu a priestoru pre uskladnenie a manipuláciu s materiálmi a prístup k energiám, vytýčenie stavby a jej označenie v zmysle bezpečnostných noriem a ochrany zdravia a majetku.
Z búracích prác bude potrebná demontáž a odvoz časti súčasného oplotenia. Stavba bude označená informačnými tabuľami s upozornením na stavebné práce a na zákaz vstupu.

Popis stavebných objektov:

SO 01 Hrobové miesta

Cintorín má významné miesto v organizovaní sídiel. Miesto pochovania sa menilo v

súvislosti so spôsobom pochovávania, ale aj s rozširovaním hraníc miest a rastom znalostí v oblasti hygieny. Dnešné pohrebisko tvorí hlavný priestor na pochovávanie. Úcta k pamiatke zosnulých, súcit s ich pozostalými a spoločenské postavenie cintorínov ustanovuje, aby cintoríny boli stále udržiavané v stave ako to zodpovedá ich dôstojnému poslaniu. V lokalite sa prejavuje nedostatok hrobových miest a chýba komplexné riešenie cintorína. Nakoľko cintorín nepostačuje, je navrhované v jeho východnej časti rozšírenie s následným prepojením s existujúcimi spevnenými plochami. Navrhované hrobové miesta sú delené na jednotlivé sekcie.
Medzi jednotlivými sekciami sa nachádza plošná rezerva kvôli lepšiemu prístupu. Rozmer jedného hrobového miesta sa navrhuje 1,2 x 2,5 m, vzdialenosť medzi pomníkmi bude 0,6 m, čím vznikne 752 ks hrobových miest.

SO 02 Spevnené plochy

Projekt rieši vybudovanie peších komunikačných a priľahlých plôch areálu cintorína s vytvorením nástupných a oddychových zón, ktoré tvoria komunikačné plochy rozdeľujúce cintorín na jednotlivé sekcie.
Celý areál rozšírenej časti cintorína bude oplotený novým oplotením. Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína v jeho východnej časti je navrhovaný pokračovaním existujúcej spevnenej plochy. Navrhované spevnené plochy budú z betónovej zámkovej dlažby hr. 60 mm. Po severnej a južnej strane spevnenej plochy budú vytvorené oddychové zóny o rozmeroch 2 x 1 m. Dĺžka spevnenej plochy bude 206,2 m. Šírka komunikácie bude 3 m. Celková výmera spevnenej plochy bude 552,83 m^2. Celá spevnená plocha bude ohraničená po celom obvode parkovým obrubníkom, ktorý bude umiestnený v rovnakej výške ako navrhovaná betónová dlažba. Okolitý terén bude nižšie od úrovne obrubníka minimálne o 50 mm. Odvodnenie spevnených plôch bude na okolitý terén.

SO 03 Verejné osvetlenie

Osvetlenie novej časti cintorína bude zabezpečené solárnymi LED svietidlami v počte 8 ks. Svietidlá budú osadené na kužeľovitých stĺpoch výšky 4 m vo farbe svietidla. Stĺpy verejného osvetlenia budú osadené na betónových pätkách o rozmeroch 600 x 600 x 1200. Použije sa betón triedy C 20/25. Do betónovej pätky bude každý stĺp kotvený 4 kotviacimi skrutkami 20-400. Na upevnenie sa použijú 4 matice M20. Priemer stĺpu bude 160 – 80 mm. V hornej časti kde sa upevňuje osvetľovacie teleso bude priemer stĺpu 60 mm. Osvetľovacie teleso bude o rozmeroch 963 x 303 x 84 mm.
Ovládanie osvetlenia bude z domu smútku (presnú polohu a spôsob ovládania určí investor). Na ovládanie bude použitý trojpolohový ovládač. V jednej polohe bude verejné osvetlenie ovládané automaticky súmrakovým a časovým spínačom, v ďalšej polohe bude osvetlenie zapnuté a v tretej polohe bude osvetlenie vypnuté. Na uzemnenie stĺpov sa použijú uzemňovacie tyče.

SO 04 Oplotenie

Celý areál rozšírenej časti bude oplotený. Celková dĺžka oplotenia bude 377,14 m.

Východná časť existujúceho oplotenia bude demontovaná, čím sa zabezpečí rozšírenie cintorína. Oplotenie bude zrealizované na hranici parciel č. CKN 511/2 a 537/1, 511/8 a 537/1, 511/8 a 511/9, 511/8 a 511/4, 511/8 a 511/5 resp. 511/2 a 511/3 v k. ú. Čierna nad Tisou. Nosnú konštrukciu budú tvoriť oceľové stĺpy s priemerom 48 mm hr. 1,5 mm. Výška stĺpov bude 1930 mm od úrovne terénu. Medzi každé dva stĺpy sa osadí plotový 3D panel o rozmeroch 2500 x 1730 mm. V dolnej časti bude medzi dvomi stĺpikmi osadená betónová podhrabová doska o rozmeroch 200 x 2500 x 50 mm. Stĺpy sa budú osádzať do vopred vyhĺbenej jamy priemeru 400 mm a hĺbky 800 mm. Stĺpy sa zabetónujú betónom C12/15. Na severnej strane oplotenia sa zrealizuje dvojkrídlová brána šírky 4 m a jednokrídlová brána šírky 1 m.

Drobná architektúra:

Drobná architektúra rieši umiestnenie prvkov drobnej architektúry v rozšírenej časti cintorína na oddychových zónach o rozmeroch 2 x 1 m pozdĺž chodníka. Na tejto ploche bude umiestnená parková lavička šírky 1500 mm a odpadkový kôš. Presné rozmery, vzhľad, materiálové charakteristiky a farebné riešenie určí investor. Celkový počet lavičiek a košov bude 6 ks.

Terénne a sadové úpravy:

Zelené plochy budú pozostávať z podkladnej vrstvy zeminy z výkopov hrúbky 100 mm a zo zahumusovania. Konečná úprava týchto plôch bude zatrávnenie v kombinácii s výsadbou zelene. Na nezastavané plochy je navrhnutá výsadba zelene v kombinácii s trávnikom. Na výsev trávnika bude použitá trávnatá parková zmes. Najvhodnejším termínom na výsadbu stromov je skorá jar a neskorá jeseň. Veľkosť jamy na výsadbu stromu by mala byť minimálne 1 až 1,5 krát väčšia ako veľkosť koreňového balu stromu.
Navrhovaná je výsadba javora mliečneho – acer platanoides v počte 8 ks a javora mliečneho – crimson king v počte 6 ks.

<u>Požiadavky na vstupy</u>

<u>Záber pôdy</u>

Dotknuté územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie mestského cintorína“ sa nachádza na Železničnej ceste v Čiernej nad Tisou a tvorí ho parcela č. 511/8 v katastrálnom území Čierna nad Tisou. Plocha je v súčasnosti ornou pôdou a so súčasným cintorínom má spoločnú hranicu na východnej strane.
Pred realizáciou navrhovanej zmeny činnosti bude nutné odňatie poľnohospodárskej pôdy na základe vydaného rozhodnutia pre trvalé odňatie pôdy. Narábanie s ornicou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu pôdneho fondu v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona 220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov. K záberu lesného pôdneho fondu nedôjde.
Uvedená investícia nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov, ochranných pásiem vodných tokov, chránených a vyhlásených území (napr. NATURA 2000,

prvkov USES a pod.) a v rozsahu jej plošného návrhu nedôjde k odstráneniu žiadnych prírodných ani kultúrnych pamiatok.

Spotreba vody

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa potreba množstva vody pre prevádzku cintorína zásadne nezmení. Pre navrhovanú zmenu činnosti nebude potrebné zabezpečenie pitnou ani úžitkovou vodou počas prevádzky s výnimkou občasného zalievania existujúcej a navrhovanej zelene, na ktoré sa použije ako zdroj vody existujúca studňa na úžitkovú vodu slúžiaca pre potreby návštevníkov cintorína.
Predpokladaná spotreba tejto vody nie je vyčíslená. S rozvodom pitnej vody sa nepočíta.

Surovinové zdroje

Pre navrhovanú činnosť nebude potrebné zabezpečenie surovinami počas prevádzky.

Energetické zdroje

Osvetlenie novej časti cintorína bude zabezpečené solárnymi LED svietidlami v počte 8 ks.

Elektrická energia:
Zásobovanie navrhovanej zmeny činnosti elektrickou energiu sa nepredpokladá.

Teplo a plyn:
Zásobovanie navrhovanej zmeny činnosti teplom a plynom sa nepredpokladá.

Dopravná a iná infraštruktúra

Prevádzka cintorína leží vo východnej časti mesta Čierna nad Tisou, južne od ulice Železničnej. Existujúci vstup je z ulice Železničnej.
Okrem príjazdu a odjazdu vozidiel, prevádzková činnosť nebude zasahovať a zaberať vedľajšie mestské komunikácie.
Prevádzkovaním cintorína sa ani po jeho rozšírení o navrhovanú činnosť nepredpokladá navýšenie zaťaženosti dopravného skeletu dotknutého územia ani širšieho okolia.
V porovnaní s doteraz existujúcou činnosťou bude intenzita dopravy z prevádzky v zásade totožná. Zvýšené nároky na statickú dopravu sa po realizácii navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa predpokladá na dotknutom území vybudovať v súvislosti s SO 02 spevnené plochy. Pre ich založenie bude potrebné vykonať skrývku humusovej vrstvy ornice. Ornica bude dočasne uložená na riešenej parcele a bude využitá na vyrovnanie terénu pri sadových úpravách a oplotení pozemku.
Projekt rieši vybudovanie peších komunikačných a priľahlých plôch areálu cintorína s vytvorením nástupných a oddychových zón, ktoré tvoria komunikačné plochy rozdeľujúce cintorín na jednotlivé sekcie.

Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína v jeho východnej časti je navrhovaný pokračovaním existujúcej spevnenej plochy. Navrhované spevnené plochy budú z betónovej zámkovej dlažby hr. 60 mm. Po severnej a južnej strane spevnenej plochy budú vytvorené oddychové zóny o rozmeroch 2 x 1 m. Dĺžka spevnenej plochy bude 206,2 m. Šírka komunikácie bude 3 m. Celková výmera spevnenej plochy bude 552,83 m^2. Celá spevnená plocha bude ohraničená po celom obvode parkovým obrubníkom, ktorý bude umiestnený v rovnakej výške ako navrhovaná betónová dlažba. Okolitý terén bude nižšie od úrovne obrubníka minimálne o 50 mm. Odvodnenie spevnených plôch bude na okolitý terén.

Nároky na pracovné sily

Pre výstavbu rozšírenia cintorína budú použité pracovné sily dodávateľa, s ktorým mesto uzatvorí zmluvu na základe verejného obstarávania.
Počet pracovníkov počas prevádzky cintorína zostane aj po jeho rozšírení o navrhovanú zmenu činnosti na súčasnej úrovni.

Iné nároky

Iné nároky pre navrhovanú zmenu činnosti neboli špecifikované.

Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

Podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a jej prílohy č. 1, **nebude prevádzka cintorína ani po jeho rozšírení kategorizovaná ako stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia.**

V etape výstavby sú dodávateľské organizácie povinné vykonávať hlavne tieto opatrenia:

- Nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov a strojov s nadmerným množstvom škodlivín vo výfukových plynoch.
- Maximálne obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave.
- Pri výkopových prácach v suchom období môže dôjsť k zvýšenej prašnosti a preto zvírený prach treba kropiť.
- Pri prevoze sypkého materiálu budú materiály uložené na ložné plochy vozidiel tak, aby nedochádzalo počas prepravy k jeho vypadávaniu, alebo rozprášeniu a podľa potreby sa ložná plocha prekryje.
- Skladovanie prašných stavebných materiálov, v hraniciach staveniska, minimalizovať resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch a silách v rámci navrhovanej hranice centrálneho staveniska.

Mobilný zdroj znečisťovania ovzdušia počas prevádzky navrhovanej činnosti budú predstavovať dopravné prostriedky zamestnancov pohrebnej služby a pozostalých.
Táto doprava bude riešená po existujúcej prístupovej komunikácii s intenzitou porovnateľnou ako v súčasnosti. Režim jazdy bude mestský. Automobily produkujú emisie NO_x, CO, prchavé organické látky (VOC) a zároveň sú zdrojom prašnosti (najmä frakcie PM_{10}).
Líniovým zdrojom znečistenia budú existujúce spevnené plochy využívané počas výstavby. Znečistenie ovzdušia prichádzajúcimi vozidlami do areálu je zanedbateľné. Nepredpokladá sa výrazné zvýšenie zaťaženia existujúcich miestnych komunikácií novou dopravou.

Odpadové vody

Pri výstavbe a prevádzke areálu nebudú vznikať odpadové vody, ktoré je potrebné napojiť na verejnú kanalizáciu.
Pri výstavbe sa bude používať úžitková voda potrebná na jednotlivé technologické postupy. Množstvo odpadových vôd sa realizáciou navrhovaného rozšírenia cintorína nezmení.
V etape výstavby je potrebné zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia stavby neznečisťovali a nezhoršovali kvalitu povrchových a podzemných vôd lokality.
Odvedenie dažďových vôd z navrhovaných spevnených plôch bude na okolitý terén.

Iné odpady

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č.

365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce realizáciou navrhovanej zmeny činnosti zaradené nasledovne:

Tab.: Predpokladané druhy odpadov počas výstavby

Kód odpadu	Názov druhu odpadu	Množstvo	Kategória odpadu
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	0,5 t	O
15 01 02	Obaly z plastov	0,8 t	O
17 01 01	Betón	5 t	O
17 04 05	Železo a oceľ	0,56 t	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	68,85 t	O

Pôvodca (objednávateľ stavebných prác ak sa nejedná o fyzickú osobu) stavebných odpadov je povinný nakladať v zmysle zákona 79/2015 Z.z. Uvedené odpady určené na zneškodnenie skládkovaním na skládke, musia byť uložené na skládkach, ktorých prevádzkovateľ má súhlas orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a má súhlas na zneškodňovanie predmetného druhu odpadu. Ku kolaudácii treba preukázať naloženie so všetkými odpadmi vzniknutými počas výstavby v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch.
V rámci realizácie stavby je účelné a v súlade s legislatívou potrebné vykonávať triedenie odpadu. Triedením dochádza k znižovaniu celkového množstva odpadu, ktorý je nutné zneškodniť na skládke odpadu. Odpady vznikajúce počas stavebných prác budú triedené podľa druhov, pričom nakladanie so vzniknutými odpadmi sa bude riadiť podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve a platného všeobecne záväzného nariadenia mesta Čierna nad Tisou s nakladaním s odpadmi. Ostatný odpad inertného charakteru môže byť zhodnocovaný využitím ako zásypový materiál pri terénnych úpravách. Odpad v priebehu realizácie na stavbe je potrebné zhromažďovať podľa jednotlivých druhov roztriedene na vyčlenenom mieste, len do objemu kontajnera. Recyklovateľný odpad a druhotné suroviny budú likvidované odvozom do zariadení Zberných surovín na základe zmluvy medzi dodávateľom stavby a týmito zariadeniami.
Všetky odpady budú zhodnotené alebo zneškodnené u oprávnených osôb, na zariadeniach vybavených príslušnými súhlasmi, v zmysle platnej legislatívy.
Do doby odvozu odpad zabezpečiť tak, aby nedošlo k roznášaniu vetrom a obyvateľmi z okolia stavby. Po ukončení stavebných prác, k termínu uvedeniu stavby do prevádzky pôvodca odpadov – investor, resp. dodávateľ preukáže skutočné množstvá, druhy a spôsoby naloženia so vzniknutými odpadmi. Počas prevádzky vzniká bežný komunálny odpad.
Z hľadiska zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení druhová skladba odpadov, ktoré bude navrhovaná činnosť produkovať a zásadne sa nezmení ani ich množstvo. Vzniknuté odpady budú odovzdané oprávnenej organizácii na ďalšie zhodnotenie, resp. zneškodnenie.
V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce prevádzkou

cintorína zaradené nasledovne:

Tab.: Predpokladané druhy odpadov vznikajúce prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O

Počas prevádzky cintorína vzniká zmesový komunálny odpad (O). Ten vyplýva z bežných potrieb komfortu návštevníkov, ako aj nárokov na hygienu, čistenie a údržbu objektu.
Zmesový komunálny odpad odváža v zmysle zákona o odpadoch oprávnená organizácia. Vyseparované zložky komunálnych odpadov sú odvážané do zariadení na to určených, okrem zhromažďovania odpadov do doby ich odvozu oprávnenou organizáciou. Navrhovateľ neprevádzkuje zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov. Predpokladaný spôsob nakladania s odpadmi zmluvnou organizáciou bude stanovený v zmysle prílohy č. 2 a 3 zákona o odpadoch.
Zoznam odpadov je odhadovaný na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňovaný podľa skutočného stavu. Množstvá uvedených odpadov budú špecifikované v ďalšom povoľovacom procese.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas výstavby navrhovanej zmeny sa predpokladá prevádzka zemných a stavebných strojov, ktoré sú rozmerom prispôsobené šírkam jednotlivých komunikácií. Pri vykonávaní stavebných prác na stavenisku je potrebné, aby zo strany dodávateľa stavby boli zabezpečené všetky opatrenia na zníženie hlučnosti. Najvýznamnejšie hlukové emisie predstavuje doprava materiálu nákladnými vozidlami. Uvažované činnosti sa budú uskutočňovať v dostatočnej vzdialenosti od obývaného územia, takže zvýšenie hlukovej hladiny v prostredí nebude nepriaznivo vplývať na obyvateľov najbližšie obývanej časti mesta.
Cintorín a ani jeho plánované rozšírenie o navrhovanú zmenu činnosti nebude počas jeho prevádzky zdrojom hluku a vibrácií.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Cintorín ani po jeho rozšírení o navrhovanú činnosť nebude počas jeho prevádzky zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraviu škodlivej intenzite a nebude ani zdrojom zápachu či tepla.

Vyvolané investície

Na dotknutej ploche sa nenachádzajú stavby ani inžinierske siete. Na pozemku sa nenachádza vzrastlá vegetácia, realizácia navrhovanej zmeny činnosti si nevyžiada výrub drevín. Z búracích

prác bude potrebná demontáž a odvoz východnej časti súčasného oplotenia. Iné vyvolané investície v súčasnom štádiu poznania nie sú známe.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Pri navrhovanej činnosti rozšírenia cintorína v Čiernej nad Tisou sa predpokladajú minimálne a krátkodobé negatívne vplyvy na okolie. V bližšom okolí stavby sa neplánuje podľa dostupných podkladov iná činnosť navrhovateľa. V širšom okolí posudzovanej stavby sa nenachádzajú priemyselné areály, ktoré by boli zdrojom znečisťovania životného prostredia a nie sú tu známe riziká havárií. V súčasnosti nie sú známe žiadne iné plánované stavby a investície v priamo dotknutom území. Navrhovaná zmena činnosti nie je viazaná na žiadnu ďalšiu stavbu a nie sú známe vedomosti o plánovaných činnostiach v okolí, ktoré by mohli mať vplyv na navrhovanú zmenu činnosti.

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje rozšírenie mestského cintorína na vymedzenom území s vyčlenením nových plôch pre pochovávanie, spevnené plochy, osvetlenie, drobnú architektúru, terénne a sadové úpravy, oplotenie. Filozofia riešenia vychádza z kombinácie maximálne efektívneho využitia plôch pre nové hrobové miesta a zároveň zachovania prírodného a komorného charakteru prostredia a dôstojnej atmosféry pre rozjímanie a pobyt návštevníkov cintorína.
Zmena navrhovanej činnosti v zásade nemení pôvodné riešenie do takej miery, aby vznikli riziká vo väzbe na nové technológie, či použité látky. Zdravotné riziká v existujúcej prevádzke a riešenie podľa zmeny navrhovanej činnosti je možné hodnotiť v zásade ako rovnaké.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti sa bude riadiť predovšetkým stavebnými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce – stavebné práce, práca s elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti. V etape výstavby bude v priestore stavby mierne zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Preto k čiastočnému narušeniu pohody a kvality života príde v etape realizácie najmä hlukom, prachom a emisiami z dopravy. Toto narušenie bude len lokálne - dopravné trasy, stavenisko. Tento dopad nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov. Priame zdravotné riziká vznikajú v etape výstavby len v súvislosti s vlastnou stavebnou činnosťou. Jedná sa predovšetkým o nebezpečenstvo úrazu pri doprave a manipulácii s materiálom, pri stavebných prácach, pri práci s elektrickými zariadeniami a pod.

Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom k tomu, že realizácia investičného zámeru bude len vo vyhradenom priestore, nemôžu vzniknúť reálne zdravotné riziká ani iné dôsledky na obyvateľstvo.
S realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených najmä extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním

technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov.
Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci cintorína. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne.
Navrhovaná prevádzka z hľadiska zostatkových rizík vyhovuje požiadavkám bezpečnosti práce. Pre znižovanie uvedených rizík je potrebné dodržiavať základné požiadavky bezpečnosti práce a používať osobné ochranné pracovné pomôcky.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Pre navrhovanú zmenu „Rozšírenie mestského cintorína“ v meste čierna nad Tisou bude potrebné:

- Územné rozhodnutie, stavebné povolenie a rozhodnutie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- Rozhodnutie o návrhu na zriadenie a prevádzku pohrebiska podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Povoľovanie prevádzkovania a prevádzkovanie zmeny navrhovanej činnosti podlieha rozhodnutiam príslušných orgánov na ochranu zdravia. Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Vymedzenie riešeného územia

Priamo dotknuté územie sa nachádza v Čiernej nad Tisou na parcele CKN č. 511/8 zapísanej na LV č. 288, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa. Táto parcela je umiestnená mimo zastaveného územia mesta, ale jej využitie na predmetný účel, definovaný navrhovanou zmenou činnosti, je v súlade s Územným plánom mesta Čierna nad Tisou.
Katastrálne územie mesta Čierna nad Tisou je situované v najvýchodnejšej časti okresu Trebišov v Košickom kraji.
Čierna nad Tisou leží v juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny na hraniciach s

Ukrajinou na železničnej trase z Ukrajiny na Slovensko, čo určuje charakter mesta ako dôležitého medzinárodného dopravného uzla. Súčasťou železnice je medzinárodná prekládková stanica, ktorá zaberá významnú rozlohu katastra mesta.
Mesto leží v juhovýchodnej časti Medzibodrožia. Kataster mesta susedí na juhozápade s katastrom obce Bieľ, na juhu tvorí hranicu s katastrami obcí Veľké a Malé Trakany, na severe s katastrom obce Bačka a na severe a východe s katastrom obce Čierna.
Nadmorská výška sa pohybuje okolo 110 m.n.m.. Celková výmera je 937 ha.
Z hľadiska životného prostredia sa budeme zaoberať riešeným územím vymedzeným dotknutou parcelou, ale aj jeho širšími vzťahmi s okolím, v rámci mesta Čierna nad Tisou pri niektorých charakteristikách dôležitých z hľadiska vzájomných väzieb jednotlivých zložiek životného prostredia.

Širším dotknutým územím je územie mesta Čierna nad Tisou, v ktorej územnej pôsobnosti sa bude zmena navrhovanej činnosti realizovať a bude znášať vplyvy realizácie zmeny navrhovanej činnosti.

Záujmovým územím pre charakteristiku jednotlivých zložiek životného prostredia slúži územie mesta Čierna nad Tisou. V prípade niektorých nižšie definovaných charakteristík to môže byť vyššia geomorfologická jednotka, okres, prípadne kraj.

6.1. Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M. Lukniš,1986) je územie katastra mesta Čierna nad Tisou súčasťou:

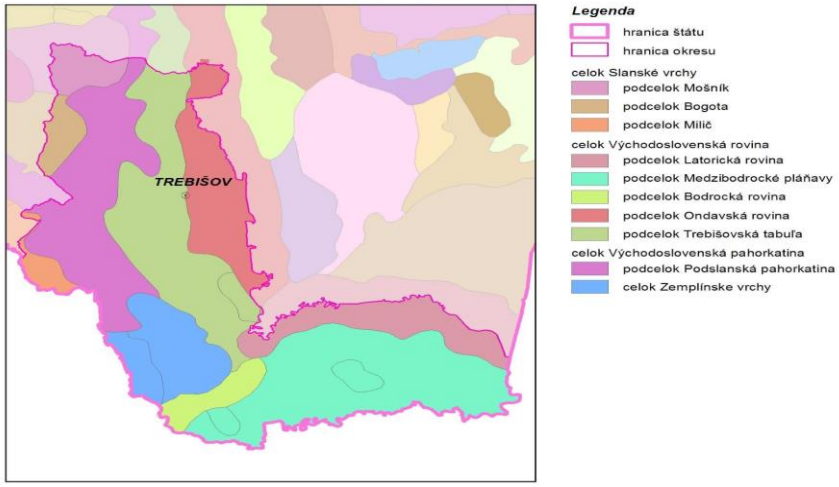
- **alpsko - himalájskej sústavy**
- **podsústavy Panónska panva**
- **provincia Východopanónska panva**
- **subprovincia Veľká Dunajská kotlina**
- **oblasť Východoslovenská nížina,**
- **podoblasť Východoslovenská rovina**
- **podcelok Medzibodrocké pláňavy**

Reliéf riešeného územia predstavuje veľmi mierne zvlnenú rovinu, ktorá je súčasťou Východoslovenskej nížiny.

Východoslovenská nížina, vznikla nerovnomernými tektonickými poklesmi zemskej kôry vo vnútri karpatského oblúka v priebehu neogénu a kvartéru. Poklesové pohyby podmienili i prevahu akumulačných procesov a tým plochý nížinný reliéf, tvorený riečnymi nánosmi, sprašami a viatymi pieskami.

Územie katastra mesta Čierna nad Tisou spadá do fluviálnejroviny so sklonovitosťou spadajúcou do kategórie < 1º. Leží v nadmorskej výške 110 m n.m.

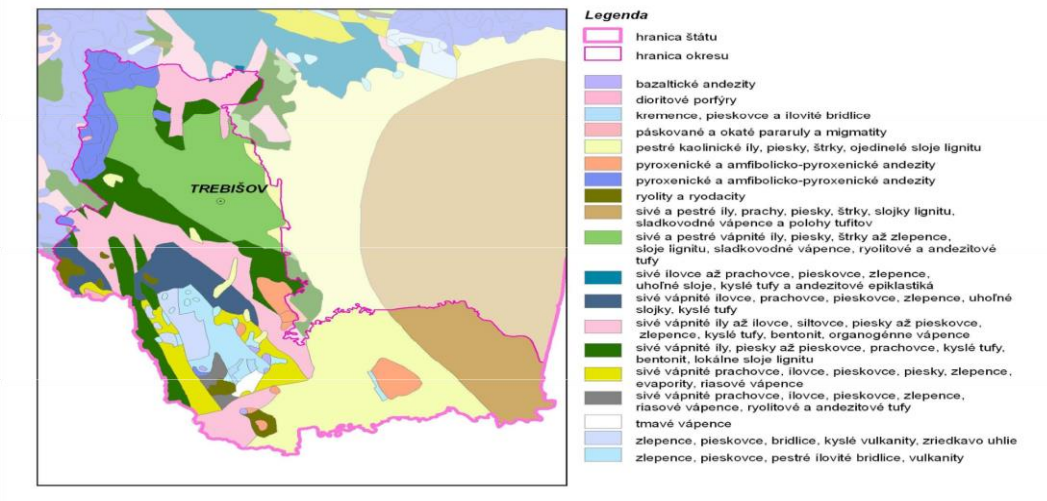
Geomorfologické členenie okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Geologické a inžiniersko-geologické pomery dotknutého územia

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú kvartérne sedimenty, v podloží ktorých ležia sedimenty neogénu. Neogén je zastúpený pelitickými sedimentmi. Najvrchnejší neogén je reprezentovaný sedimentmi levantu v zastúpení fluviálno - limnickou sériou pestrých ílov a štrkov s polohami pieskov. Kvartér je budovaný eolickými a fluviálnymi sedimentmi. Eolické sedimenty vystupujú vo forme spraší a viatych pieskov. Fluviálne sedimenty sú zastúpené hlavne pieskami, ktoré prekrýva vrstva hlín o hrúbke 3 – 5 m. V niektorých oblastiach fluviálne piesky ležia priamo pod eolickými sedimentmi. Celý komplex fluviálnych piesčitých sedimentov je tvorený prevažne strednozrnnými pieskami, smerom k báze hrubozrnnejšími pieskami. V záujmovom území dosahuje piesčitý komplex hrúbku cca 50 m.

Geologická stavba okresu Trebišov (Atlas krajina SR, 2002)

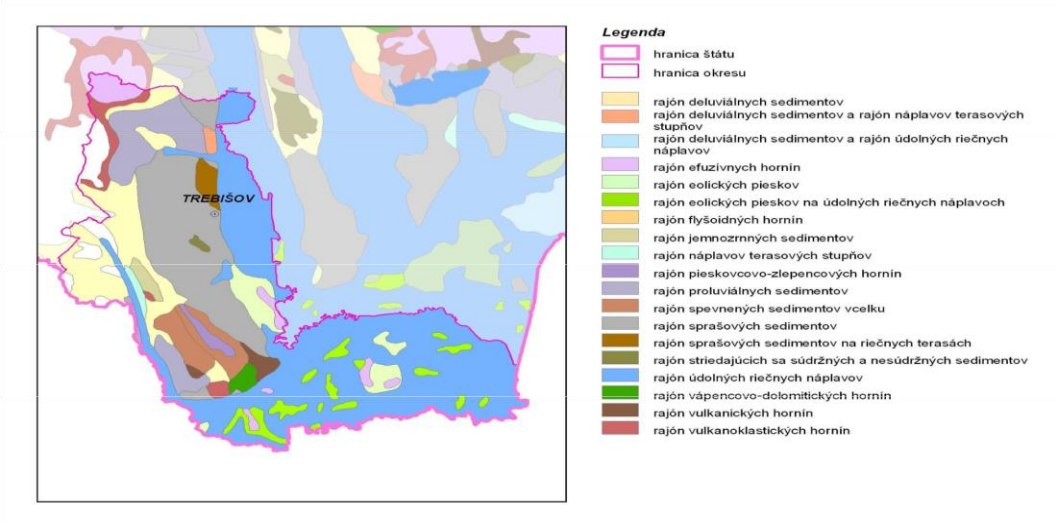

Inžiniersko – geologická rajonizácia

Podľa schémy inžinierskogeologických regiónov *(Atlas krajiny SR, 2002)* patrí posudzované územie do regiónu tektonických depresií, subregiónu s neogénnym podkladom.

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie patrí územie do rajónu kvartérnych sedimentov, prevažne do rajónu údolných riečnych náplavov s výskytom rajónov eolických pieskov na údolných riečnych náplavoch.

Inžiniersko – geologická rajonizácia okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Geodynamické javy

Povrch riešeného územia a jeho širšieho zázemia sa vyznačuje plochým až rovinatým reliéfom, ktorý nie je náchylný na zosuvné javy. V území neboli identifikované žiadne svahové poruchy *(Atlas krajiny SR, 2002).* Výskyt geodynamických javov v lokalite navrhovanej činnosti sa nepredpokladá.
Podľa mapy seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickej intenzity patrí riešené územie do oblasti, kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu 6° MSK-64. Ide o seizmicky mierne aktívnu oblasť.

Radónové riziko

Podľa odvodenej mapy radónového rizika (Peter Čížek, Helena Smolárová, Augustín Gluch, In: Atlas krajiny SR) je pre k. ú. Čierna nad Tisou charakteristické nízke radónové riziko.

Ložiská nerastných surovín

Legislatívnym nástrojom na ochranu horninového prostredia je zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.
Na základe údajov ŠGÚDŠ Bratislava v k. ú. Čierna nad Tisou nie sú tu evidované žiadne objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana nerastných surovín – nenachádzajú sa tu dobývacie priestory ani chránené ložiskové územia.

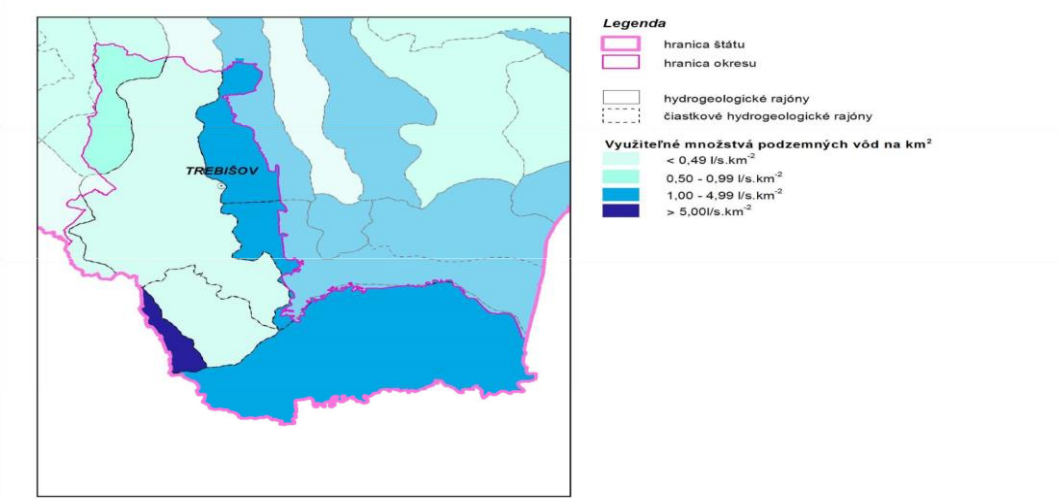
6.2. Hydrogeologické pomery

Územie okresu Trebišov patrí do čiastkového povodia Bodrogu. Jeho najvýznamnejším tokom je rieka Bodrog, ktorá vzniká sútokom riek Latorica a Ondava.

Rozsiahly vejár tokov v čiastkovom povodí Bodrogu je tvorený predovšetkým riekami Ondava, Topľa, Latorica, Laborec a Uh.
Hydrograficky spadá k.ú. Čierna nad Tisou do povodia rieky Bodrog s hydrologickým číslom 4-30-11 004.
Riešené územie je po hydrogeologickej stránke tvorené terciérnymi a kvartérnymi sedimentami. Z terciérnych sedimentov tufiticko – lignická séria sarmantu a sedimenty vyššieho pliocénu v lignitonosnom a ílovom pestrom vývine – hydrogeologicky málo priaznivé.
Podľa (Malík, P., Švasta, J., in Atlas krajiny SR, 2002) sa na území okresu Trebišov nachádza resp. zasahuje do neho 7 hlavných hydrogeologických rajónov (obr.).

- VN 111 Neovulkanity Slanských vrchov
- N 112 Neogén západnej časti Východoslovenskej nížiny
- N-G 113 Paleozoikum a mladšie horniny Zemplínskych vrchov
- Q 114 – Kvartér dolného toku Roňavy
- QN 103 Kvartér dolnej časti tokov Uh, Laborec, Ondava a pravej strany Latorice
- QN 104 Kvartér juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny
- QN 106 Kvartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po Trebišov

Hlavné hydrogeologické rajóny okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Územie je zaradené do hydrogeologického rajóna QN_{104} – kvartér juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny.

Povrchové vody

Hydrologickú kostru územia okresu Trebišov tvoria rieky Bodrog, Latorica, Ondava, Tisa so svojimi prítokmi a riečnu sieť dopĺňa aj sústava odvodňovacích kanálov, zaústených do vodných tokov. Všetky riečne toky okresu patria k úmoriu Čierneho mora.
Na riešenom k.ú. nie sú žiadne vodné toky, čiastočne ich nahrádzajú odvodňovacie kanály a močiare.
Jedinou vodnou plochou je jazierko v severnej časti katastra, ktorý od obytného územia mesta delí prekládková stanica a ktoré vzniklo ako mŕtve rameno rieky.
Dažďové vody z riešeného územia sú odvádzané do Somotorského kanála prostredníctvom priekop pri miestnych komunikáciách.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery územia sú vo všeobecnosti podmienené jeho geologickou a tektonickou stavbou, geomorfologickými a klimatickými pomermi.

Riešené územie a jeho bližšie okolie patrí do hydrogeologického rajónu QN_{104} Kvartér JV časti Východoslovenskej nížiny. Využiteľné množstvo podzemných vôd v tomto hydrogeologickom rajóne je 784 $l.s^{-1}$.

Pramene a pramenné oblasti

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne pramene ani pramenné oblasti.

Termálne a minerálne pramene

V predmetnej záujmovej oblasti sa pramene termálnych vôd a minerálnych vôd nenachádzajú.

Vodohospodársky chránené územia

Vodárenské nádrže, chránené vodohospodárske oblasti, ani ochranné pásma vodných zdrojov sa v území dotknutom navrhovanou činnosťou nenachádzajú.

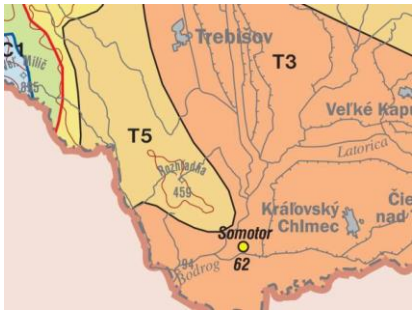
6.3. Klimatické pomery

Územie Slovenska patrí z hľadiska globálnej klimatickej klasifikácie do severného mierneho klimatického pásma s pravidelným striedaním štyroch ročných období a premenlivým počasím s relatívne rovnomerným rozložením zrážok počas roka.

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Z hľadiska klasifikácie klimatických oblastí patrí dotknutá lokalita do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami za rok (dni kedy teplota vzduchu dosiahla 25 °C a viac). V rámci teplej klimatickej oblasti patrí dotknuté územie do okrsku T3 – okrsok teplý, suchý s chladnou zimou.

Teplá klimatická oblasť - zahŕňa prevažnú väčšinu posudzovaného územia - v rámci Východoslovenskej pahorkatiny a roviny. Charakterizovaná je teplou nížinnou klímou s dlhým, teplým a suchým letom, krátkou, chladnou suchou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Z hľadiska vlahového ide o suchú až mierne suchú podoblasť.

Teplá oblasť (T) – priemerne 50 a viac letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C)
Warm region (T), 50 or more summer days (LD) annually in average (with daily maximum air temperature ≥ 25 °C)

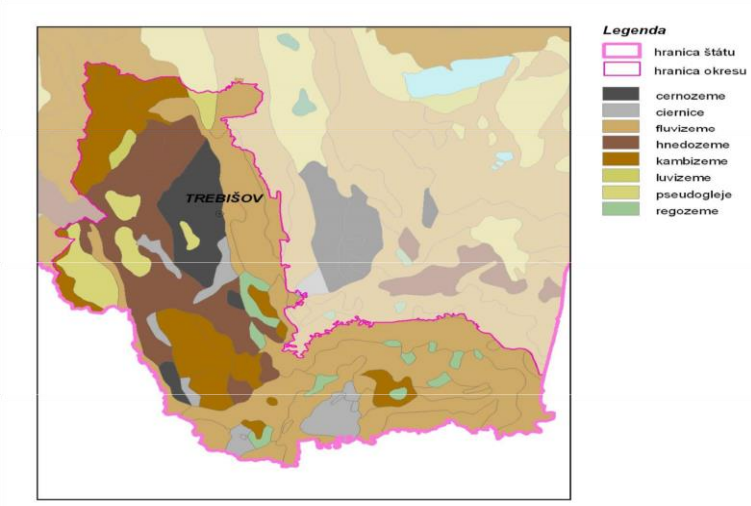
Okrsok *Subregion*	Charakteristika okrsku *Characteristics of subregion*	Klimatické znaky *Climatic values*
T1	teplý, veľmi suchý, s miernou zimou *warm, very dry, with mild winter*	január > -3 °C, Iz < -40 *January > -3 °C, Iz < -40*
T2	teplý, suchý, s miernou zimou *warm, dry, with mild winter*	január > -3 °C, Iz = -20 až -40 *January > -3 °C, Iz = -20 to -40*
T3	teplý, suchý, s chladnou zimou *warm, dry, with cool winter*	január ≤ -3 °C, Iz = -20 až -40 *January ≤ -3 °C, Iz = -20 to -40*
T4	teplý, mierne suchý, s miernou zimou *warm, moderately dry, with mild winter*	január > -3 °C, Iz = 0 až -20 *January > -3 °C, Iz = 0 to -20*
T5	teplý, mierne suchý, s chladnou zimou *warm, moderately dry, with cool winter*	január ≤ -3 °C, Iz= 0 až -20 *January ≤ -3 °C, Iz = 0 to -20*
T6	teplý, mierne vlhký, s miernou zimou *warm, moderately humid, with mild winter*	január > -3 °C, Iz = 0 až 60 *January > -3 °C, Iz = 0 to 60*
T7	teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou *warm, moderately humid, with cool winter*	január ≤ -3 °C, Iz = 0 až 60 *January ≤ -3 °C, Iz = 0 to 60*

Priemerná ročná teplota je 9 ^{O} C, absolútne teplotné minimum – 28° C, absolútne teplotné maximum + 37° C, priemerná maximálna teplota je 33,5^{O} C.
Priemerný úhrn zrážok je 640 mm. Najbohatšie mesiace na zrážky sú júl a august, najchudobnejšie sú február a marec. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 62 dní.
Mesto má subkontinentálnu klímu, patrí do teplej oblasti, mierne suchej podoblasti teplého, mierne suchého okrsku s chladnou zimou, s počtom letných dní nad 50 a zároveň predstavuje typ s teplou nížinnou klímou. Priemerná ročná teplota vzduchu v meste sa pohybuje v rozpätí 9-10 ºC.

6.4. Pedologické pomery

Územie okresu Trebišov má pestré pedologické pomery, južnú a centrálnu časť okresu vypĺňajú fluvizeme, ktoré sa viažu na nivy Ondavy a Latorice. Horské časti tvoria kambizeme pseudoglejové nasýtené v Slanských a Zemplínskych vrchoch.
Najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú fluvizeme, zaberajúce 38,08 % výmery poľnohospodárskej pôdy okresu. Druhým najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú pseudogleje – 13,06 % výmery z plochy PPF okresu. Tretím najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú gleje – 11,13 % výmery z plochy PPF okresu.

Pôdne typy okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Pôdy v k. ú. Čierna nad Tisou sú zaradené do skupín BPEJ 5., 6. a 7 a 8.:

0306002–30601- 5. sk.: nivné pôdy glejové, stredne ťažké, s priaznivým vodným režimom, nekarbonátové, typické hlinité, na rovine, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac,
0311002–31101- 5. sk.: nivné pôdy glejové, stredne ťažké, typické hlinité, na rovine, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac,
0312003–31201 - 6. sk.: nivné pôdy glejové, ťažké, ílovito hlinité, na rovine, bez skeletu, hlboké 60 cm,
0359001–35901 - 7. sk.: regozeme až hnedé pôdy na viatych pieskoch, ľahké piesočnaté a hlinitopiesočnaté na rovine, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac,
0359201–35901 - 7. sk.: regozeme až hnedé pôdy na viatych pieskoch, ľahké, na miernom svahu s južnou, východnou a západnou expozíciou, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac,

0313004–31301 - 7. sk.: nivné pôdy glejové, ľahké pôdy piesočnaté a hlinito piesočnaté, na miernom svahu s južnou, východnou a západnou expozíciou, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac,
0394003–39401 - 8. sk.: glejové pôdy ťažké, na rovine, bez skeletu, hlboké 60 cm a viac.

Namerané hodnoty rizikových prvkov (Cd, Pb, Cr, As, Cu, Zn, Ni, Se, Hg a polyaromatické uhľovodíky) v poľnohospodárskych pôdach k. ú. Čierna nad Tisou sú pod prípustným limitom.

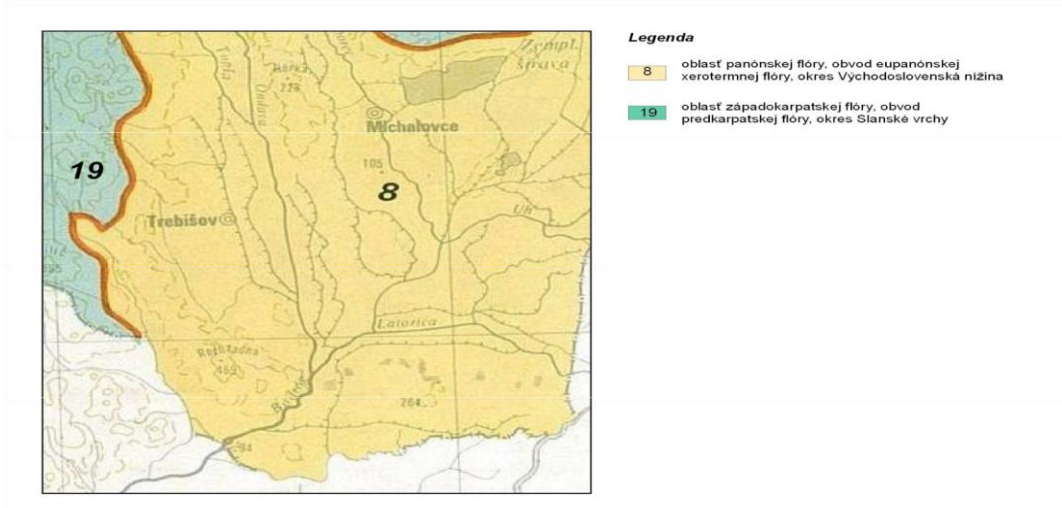
Pôdy v riešenom regióne nie sú pri primeranom obhospodarovaní náchylné k vodnej erózii, ani veternej erózii.
Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

V posudzovanom území sa vyskytujú pôdy zaradené do 5. skupiny (BPEJ 0306002).

6.5. Flóra, fauna a vegetácia

Flóra

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, J., in Atlas SSR, 1980) patrí podstatná časť okresu Trebišov do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Východoslovenská nížina a menšia, západná časť okresu do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slanské vrchy (obr.)

Podľa vyššie uvedeného fytogeografického členenia Slovenska (Futák, J., In: Atlas SSR, 1980) patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), do okresu Východoslovenská nížina.
Pre celé riešené územie je charakteristický stav zmeneného pôvodného vegetačného krytu v dôsledku dlhodobého využívania územia človekom.

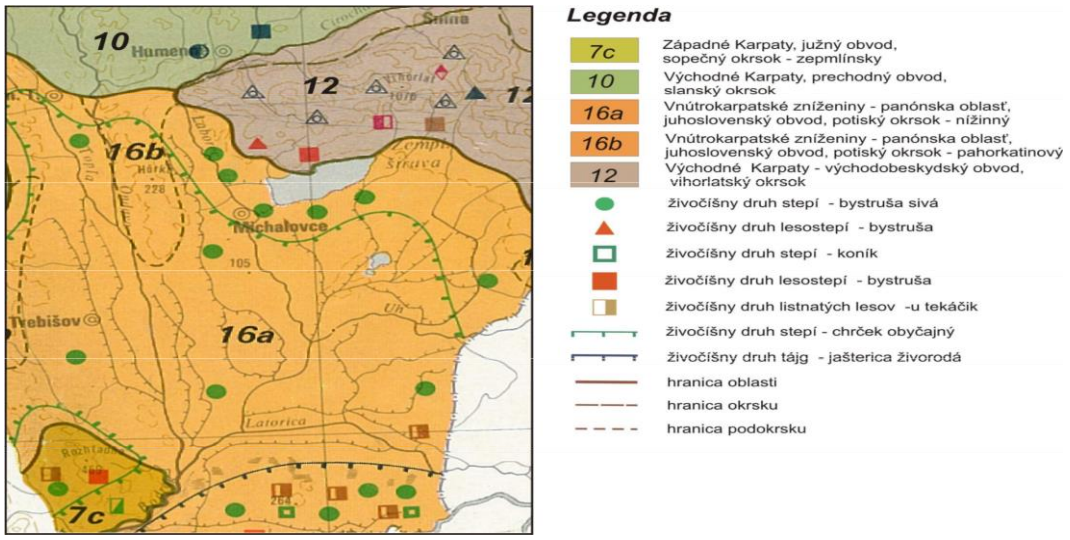
Reálna vegetácia je v dotknutom území (areál cintorína) v súčasnosti oproti prirodzenej vegetácii značne odlišná a predstavuje ju v prevažnej miere synantrópna vegetácia. Celé dotknuté územie predstavuje oplotený areál cintorína, takže vegetáciu tvoria predovšetkým

synantrópne, umelo vysadené druhy drevín a krovín.

Fauna

Územie okresu Trebišov patrí podľa zoogeografického členenia Slovenska (Plesník a kol., 1980) do provincie *vnútrokarpatských zníženín*, oblasti *panónskej*, do obvodu *juhoslovenského*, okrsku *potiského*, provincia *stepí* panónskeho úseku.

Zoogeografické členenie okresu Trebišov (Atlas S SR, 1980)

Zoogeograficky patrí k. ú. Čiernej nad Tisou do provincie Vnútrokarpatskej zníženiny, oblasti Panónskej, Juhoslovenský obvod, Potiský okrsok nížinný.

V riešenom území je rôznorodosť biotopov malá. Zoocenóza je tu odrazom intenzívneho pôsobenia človeka v krajine, pri ktorom došlo k zmene jeho relatívne pôvodnej štruktúry. Zoocenóza je tu reprezentovaná spoločenstvami antropogénneho charakteru, ktoré predstavujú druhy viazané na technické zariadenia a stavby v uvedenom priestore. Charakteristickými druhmi sú adaptabilné a všeobecne rozšírené druhy migrujúce územím a využívajúce uvedené prvky ako náhradné stanovištia.
Detailný prieskum fauny dotknutého územia nebol vykonaný. Z fauny sú zastúpené predovšetkým druhovo početnejšie rady bezstavovcov Z hľadiska vtáctva sú typickými bežné synantrópne druhy ako napr. vrabec domový, drozd čierny, lastovička obyčajná, trasochvost biely, žltochvost domový, ale môžu sa vyskytnúť aj vzácnejšie druhy spevavcov viazané na biotop lesa. Cicavce sú zastúpené hlavne druhmi ako myš domová, potkan obyčajný, jež východoeurópsky prípadne krt obyčajný.

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Priamo dotknuté územie predstavuje voľné, poľnohospodársky obrábané plochy v susedstve areálu cintorína, takže samotné dotknuté územie predstavuje nepôvodný, a v krajine relatívne bežný biotop, ktorého význam pre prirodzenú faunu a flóru je zanedbateľný. Z hľadiska posúdenia jeho významnosti možno konštatovať, že ide o bežný, z hľadiska druhovej diverzity

málo významný biotop.
Chránené, vzácne ani ohrozené druhy a biotopy nie sú v dotknutom území evidované a vzhľadom na charakter územia nie je výrazný predpoklad ich výskytu.

Významné migračné koridory živočíchov

Priamo dotknutým územím neprechádza žiadny migračný koridor živočíchov. Vzhľadom na umiestnenie cintorína nie je ani predpoklad, že by živočíchy pre svoju migráciu využívali priestor cintorína aj keď pre niektoré druhy môže slúžiť ako refúgium.

6.6. Chránené územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia
(Chránené krajinné oblasti, národné parky a ich ochranné pásma) - nie sú vyhlásené
Maloplošné chránené územia
(Chránené areály a ich ochranné pásma, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie a ich ochranné pásma, národné prírodné pamiatky a prírodné pamiatky vrátane jaskýň a prírodných vodopádov a ich ochranné pásma, chránený krajinný prvok) - nie sú vyhlásené
Chránené stromy a ich ochranné pásma - nie sú vyhlásené
Časti prírody pripravované na ochranu - nie sú pripravované

Územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územia (CHVÚ) - nezasahujú riešené územie
Navrhované územia európskeho významu (ÚEV) - nezasahujú riešené územie
Územia medzinárodného významu - nezasahujú riešené územie

Do hodnoteného územia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).
Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.
Územia a lokality zaradené do zoznamu Ramsarských lokalít na základe medzinárodného Dohovoru o mokradiach sa v dotknutom území ani v jeho okolí nevyskytujú.
V širšom okolí, S od mesta, je vyhlásené CHVÚ Medzibodrožie, identifikačný kód CHVÚ: SKCHVU015, celková výmera 33 753,7 ha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené **genofondovo významné lokality**, ktoré v danom priestore predstavujú významné krajinné prvky.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody je najcennejšia genofondovo významná lokalita Tice - územie predstavuje izolovanú časť bývalého koryta systému Tice. Chránené a ohrozené druhy rastlín: rezavka aloovitá (Stratiotes aloides), okrasa okolíkatá (Butomus umbellatus), bublinatka obyčajná (Utricularia vulgaris), leknica žltá (Nuphar lutea). Uvedenú lokalitu je potrebné obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity
Miestny územný systém ekologickej stability (M-ÚSES) bol spracovaný na základe regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Trebišov. V k. ú. Čierna nad Tisou sú identifikované nasledujúce prvky kostry miestneho ÚSES.
Lokálne biocentrum Tice – jazierko: V lokalite sa vyskytujú koreňujúce spoločenstvá stojatých vôd (Nymphaeion, Potamion). Je to druhovo chudobné spoločenstvo, charakteristické tým, že má listy ponorené alebo splývajúce na hladine stojatých vôd. Zväz Nymphaeion sa vyskytuje v mezotrofných až eutrofných stojatých vodách s hĺbkou okolo 1 m. Zväz Potamion je spoločenstvo submerzné, často efemérne vo vode hlbšej ako 1 m. Vyskytuje sa v stojatých i v mierne tečúcich priezračných vodách.
Lokálne biokoridory: Jednotlivé miestne biokoridory sú tvorené najmä vetrolamami a kanálmi. Systém topoľových vetrolamov s krovinatým podrastom a kanálov zarastených hydrofilnou vegetáciou vytvára podmienky vhodného biotopu pre živočíšstvo, najmä spevavce. Významné druhy živočíchov: hniezdi tu slávik veľký (Luscinia luscinia), slávik obyčajný (Luscinia megarhynchos), strakoš obyčajný (Lanius colurio). V trstinách hniezdi strnádka trstinová (Panurus biarnicus), vo vetrolamových búdkach hniezdi sokol myšiar (Falco tinnuculus), myšiarka ušatá (Asio otus). Rastlinné druhy: kosatec žltý (Iris pseudocorus), ježohlav vzpriamený (Sparganium erectum), steblovka vodná (Glyceria aquatica).

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

V dotknutom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov.

Chránené stromy

V dotknutom území ani v jeho blízkom okolí sa žiadny chránený strom nevyskytuje.

Ochranné pásma

Predmetné územie nezasahuje do ochranného pásma žiadneho chráneného územia.

6.7. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

Krajina, krajinný obraz

Krajinný obraz a ráz je významnou hodnotou duchovného, prírodného a kultúrneho prostredia. Je daný špecifickými rysmi a znakmi krajiny, ktoré vytvárajú jeho rázovitosť, odlišnosť a jedinečnosť. Jeho charakteristika je spojená so značným podielom subjektívneho vnímania. Atribútmi krajinného obrazu sú reliéf a súčasná krajinná štruktúra (SKŠ).
Charakteristickým znakom západnej a juhozápadnej časti okresu Trebišov je kopcovitý až horský lesnatý terén Slanských a Zemplínskych vrchov, s izolovanými horskými lúkami a

pasienkami.
Pahorkatinová časť okresu Trebišov je charakterizovaná kopcovitým terénom, porasteným čiastočne lesnými porastmi, líniovými alebo skupinovými porastmi krovín, s kvalitnými lúčnymi porastmi, ornou pôdou a zástavbou menších vidieckych sídiel. Významným fenoménom podhoria Zemplínskych vrchov sú veľké plochy viníc, ktoré sú rozptýlené aj v južnej časti okresu, na úpätí vulkanických celkov Tarbuckej a Chlmeckých kopcov.
Najväčšia, výrazne rovinatá časť okresu Trebišov, patrí do územia Východoslovenskej nížiny a je tvorená predovšetkým scelenými plochami ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a v južnej časti aj rozsiahlymi prírodnými mokradnými biotopmi a sieťou umelo vybudovaných odvodňovacích a melioračných kanálov, najmä v období po II. svetovej vojne, ktoré zároveň ovplyvnili mnohé znaky charakteristické pre krajinu Východoslovenskej nížiny (meandrujúce vodné toky, podmáčané trvalé trávne a močiarne porasty, druhová skladba flóry a fauny).

Z hľadiska krajinného obrazu a rázu je veľmi výrazná južná časť okresu, zahrňujúca dolnú časť veľkých vodných tokov Ondavy a Latorice, spájajúcich sa pri obci Zemplín do toku rieky Bodrog, so sústavou mŕtvych ramien, priľahlých lužných lesov a aluviálnych lúk, s výrazným zastúpením rozptýlenej stromovej a krovinovej zelene. Osobitný krajinný ráz dopĺňa vodný tok Tisa, ktorý však územím okresu preteká len na malom úseku, v jeho juhovýchodnej časti. Celkový krajinný obraz tejto časti okresu dokresľujú aj veľké plochy ornej pôdy so sieťou poľných ciest a odvodňovacích kanálov, sprevádzaných rozptýlenou a líniovou zeleňou a sústava pieskových dún s kultúrnymi alebo prírodnými porastmi.
Viaceré znaky charakteristické pre krajinný obraz a ráz okresu Trebišov už neexistujú, ale niektoré ešte možno zachrániť. Týka sa to, napr. ostrovčekov pôvodnej lesnej a nelesnej krajiny, historických parkov, ovocných sadov, viníc, drobnej sakrálnej architektúry (kaplnky, kríže atď.), typickej vidieckej architektúry a pod.

Okres Trebišov mal už v minulosti prevažne poľnohospodársky charakter, takže sa tu uplatňovali rôzne stupne využitia poľnohospodárskej pôdy, ktorá tvorila základ obživy obyvateľstva. Dominovali historicky agrárne krajinné štruktúry – políčka, pasienky, vinice a sady. Výraznými zmenami v režime hospodárenia na poľnohospodárskej pôde po druhej svetovej vojne, spôsobenými najmä procesom socializácie vidieka a uplatňovaním kolektívnej formy hospodárenia, sa pôvodná poľnohospodárska krajina zhomogenizovala a pretransformovala na veľkoplošné makroštruktúry.

Štruktúra krajiny

Primárna – prvotná krajinná štruktúra predstavuje súbor prirodzených systémov – prvkov krajinného systému, teda georeliéfu pôdy, horninového prostredia, ovzdušia a vody, popísaných v príslušných kapitolách.

Druhotná štruktúra krajiny predstavuje súbor prirodzených, človekom čiastočne, alebo úplne zmenených dynamických systémov, alebo novovytvorených umelých prvkov krajinného systému a ich vzájomných väzieb. Predstavuje teda štruktúru krajiny zmenenej činnosťou človeka a tvoria ju krajinné prvky – lesy, nelesná stromová a krovinová vegetácia, lúky, pasienky, neúžitková a úžitková pôda, vodné toky, vodné plochy a sídla.

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) je výsledkom vplyvu ľudskej činnosti na prírodné zložky tvoriace pôvodnú krajinnú štruktúru. Interakciou prírodných (abiotických a biotických), sociálno-historických a ekonomických faktorov vznikli jednotlivé formy využitia zeme - krajinné prvky. Mapovanie a interpretácia krajinnej štruktúry je jedným z nevyhnutných postupov pre hodnotenie charakteru a intenzity antropického tlaku na prírodnú krajinu.

Dôležitým faktorom environmentálneho stavu a kvality krajiny je aj spôsob využitia a funkčné členenie územia. Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny.

Krajinnú štruktúru okresu Trebišov možno rozčleniť na 3 základné subtypy – lesná krajina, poľnohospodárska krajina, technická krajina. Najväčšiu biodiverzitu možno registrovať v južnej časti okresu v oblasti Východoslovenskej nížiny, kde sa striedajú plochy lesov, trvalých trávnych porastov, mokradných biotopov, ornej pôdy a vidieckych sídelných útvarov, so zastúpením verejnej a prídomovej zelene.
Ekologicky najmenej stabilné sú plochy v strednej a severozápadnej časti okresu, s výraznou prevahou poľnohospodárskej krajiny a veľkými blokmi ornej pôdy.
Súčasná krajinná štruktúra odráža aktuálny stav využitia krajiny v posudzovanom území.

Územie, v ktorom sa nachádza Čierna nad Tisou možno charakterizovať ako poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu s chýbajúcim zastúpením pôvodných lesných spoločenstiev. Pôvodná vegetácia na celom území katastra bola zničená odlesňovaním pre poľnohospodársku výrobu. Značná časť ornej pôdy je odvodnená.
Mesto je z juhu a východu obkolesené ornou pôdou, na západe hraničí so zastavaným územím obce Bieľ a severnú hranicu zastavaného územia tvorí prekládková stanica (zaberajúca cca 50 % zastavaného územia mesta). Enklávy vysokej zelene sú iba v parkoch.

Súčasná krajinná štruktúra (druhotná krajinná štruktúra) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo vytvoril ako umelé prvky krajiny (Ružička, Ružičková, 1973). Sú charakterizované z fyziognomicko-formačno-ekologického hľadiska. Ich obsahovú náplň určuje funkčná charakteristika (spôsob využitia prvkov), biotická charakteristika prvkov (charakteristika reálnej vegetácie a biotopov), stupeň antropickej premeny (prírode blízke prvky až umelé technické prvky) a formačná charakteristika podľa priestorového usporiadania prvkov, resp. krajinných štruktúr (plocha, línia a bod).
V okolí dotknutého územia sa nachádzajú nasledovné funkčné typy využitia územia: urbanizované plochy - súvislá zástavba (obytné domy, objekty infraštruktúry, ulice, chodníky a iné umelé povrchy), rôzne formy vegetácie a holá pôda, nesúvislá zástavba (rôzne typy obytných domov, dopravné komunikácie a umelé povrchy, ktoré sa striedajú s vegetačnými plochami – cintorín, záhrady, trávniky, brehové porasty, ďalej dopravné koridory (cestné komunikácie I.-III. triedy, poľné cesty, elektrovody, produktovody, parkoviská), poľnohospodárska pôda, ostatné plochy.

Tabuľka: Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória krajinnej štruktúry	k. ú. Čierna nad Tisou v ha
orná pôda	501,3184
záhrady	5,1218
poľnohospodárska pôda	553,0399
trvalé trávne porasty	46,5997
vodné plochy a toky	34,9218
zastavané plochy a nádvoria	310,3103
ostatné plochy	38,7719

Z toho vychádza stupeň ekologickej stability územia pre k.ú. Čierna nad Tisou **0,94**.

Scenéria krajiny

Hodnotou estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia. Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.
Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v širšom dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesíkov, remízok, vetrolamov, brehových porastov, vodnú plochu, vodné toky, mokraďnú vegetáciu a plochy, a pod.
Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Mesto je z juhu a východu obkolesené ornou pôdou, na západe hraničí so zastavaným územím obce Bieľ a severnú hranicu zastavaného územia tvorí prekládková stanica (zaberajúca cca 50 % zastavaného územia mesta). Enklávy vysokej zelene sú iba v parkoch.
Riešené územie má vo svojom ťažisku mestský charakter so zmiešanou obytno – hospodárskou a spoločensko – obchodnou funkciou. Územie mesta predstavuje sústredenú zónu bývania s komplexnou vybavenosťou a časťou špecifickej vybavenosti železnice a prekládkovej stanice. Územie mesta je výrazne poznačené prekládkovým priestorom. Negatívne na výtvarno – estetické pomery v meste vplýva miestami sa prejavujúca devastácia bytového fondu a zariadení občianskeho vybavenia - z dôvodu nevyužívania a následnej devastácie.
Hlavná kompozičná os mesta je vo východo – západnom smere a je totožná s cestou I/79 deliacou mesto na južnú obytnú zónu a severnú dopravnú zónu. Výraznejšiu severo – južnú os tvorí komunikácia spájajúca železničnú stanicu so základnou školou, ktorá sprístupňuje aj mestský úrad. Od železničnej stanice po Hlavnú ulicu tvorí táto komunikácia pešiu zónu. Výraznejšiu dominantu v panoráme centra mesta tvorí kostol.

Realizácia rozšírenia cintorína nebude mať vzhľadom na svoju povahu a umiestnenie negatívny vplyv na súčasnú scenériu krajiny. Širšie okolie záujmového územia je možné hodnotiť ako typickú antropogénne využívanú krajinu.

Stabilita a ochrana

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územnou ochranou prírody rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni. Stupne ochrany zabezpečujú špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach s vylúčením, resp. obmedzením takých činností, ktoré môžu nejakým spôsobom narušiť rozmanitosť podmienok a foriem života na Zemi, ekologickú stabilitu územia, využívanie prírodných zdrojov a vzhľad krajiny.
Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).
Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významných stromov a ich skupinám vrátane stromoradí, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajinotvorný význam.
Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Územný systém ekologickej stability:

Územný systém ekologickej satbility (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených geoekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá vytvára predpoklady pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny.
Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky krajiny nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Významnou súčasťou vytvorenia celoplošného ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky optimálnu organizáciu a využitie krajiny. V rámci ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie sa považuje za východiskový dokument pre stratégiu ochrany ekologickej stability, biodiverzity a genofondu Slovenskej republiky. ÚSES predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie, pozemkových úprav a pod.
Kostra ÚSES vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:
- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región - **biocentrá** (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine),
- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov - **biokoridory**,
- zlepšuje pôdoochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Biocentrum môže byť ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky

na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor možno charakterizovať ako priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä menší lesík, remízka, trvalá trávna plocha, močiar, brehový porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. Toto platí vo všeobecnosti a takto možno akýkoľvek prírodný alebo prírodne blízky prvok v krajine považovať za interakčný prvok.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.
Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability, resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Základom tohto hodnotenia je výpočet ekologickej kvality využitia jednotlivých základných územných jednotiek, podľa podielu prvkov využitia zeme, ktoré majú rôzny charakter a rôznu ekologickú kvalitu. Pre praktickú využiteľnosť je ako základná jednotka územného celku stanovené katastrálne územie obce, v ktorom je hodnotený koeficient ekologickej stability.
Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinnoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

Koeficient ekologickej stability (KES) pre katastrálne územia Čierna nad Tisou podľa vypracovanej a schválenej dokumentácie RÚSES pre okres Trebišov je 0,94.

Číslo obce	Katastrálne územie	Celková výmera (m^2)	KES
528293	Čierna nad Tisou	9 370 439	0,94

Najnižšie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené v katastrálnych územiach obcí v západnej, nížinnej časti okresu, v povodí potokov Trnávka a Chlmec (Nový Ruskov – 1,00, Zemplínska Nová Ves - 1,11, Čeľovce – 1,14, Plechotice – 1,15, Vojčice – 1,15, Stanča – 1,19, Sečovce – 1,20), ale absolútne najnižšia hodnota koeficientu ekologickej stability bola zaznamenaná v najvýchodnejšej časti okresu, v k. ú. mesta **Čierna nad Tisou – 0,94**. Z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny s nízkou ekologickou stabilitou.
Najvyššie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené jednak v katastrálnych územiach obcí v západnej hornatej časti okresu, v oblasti Slanských vrchov (Dargov – 4,33, Byšta – 4,06, Bačkov – 3,78, Kravany – 3,03), jednak v juhozápadnej časti okresu, v oblasti Zemplínskych vrchov (Veľká Tŕňa – 3,59, Cejkov – 3,34, Viničky – 3,13, Černochov – 3,12) a

z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny s vysokou ekologickou stabilitou.
Priemerná hodnota koeficientu ekologickej stability za celý okres Trebišov je 2,11, t. j. okres Trebišov možno hodnotiť ako typ krajiny so strednou ekologickou stabilitou.

Vychádzajúc z územnoplánovacích dokumentov mesta Čierna nad Tisou ako aj z RÚSES okresu Trebišov môžeme konštatovať, že hodnotená lokalita nezasahuje do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability. Samotné územie cintorína však predstavuje formu mestskej zelene a ako také môže v obmedzenej miere plniť ekostabilizačnú funkciu.

Z prvkov RÚSES sa do širšieho okolia riešeného územia premietli nasledovné:

V okrese Trebišov bolo vyčlenených 13 ekologicky významných segmentov, ktoré sú rozmiestnené najmä v západnej hornatej a južnej rovinatej časti okresu.

Genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty (EVS) krajiny

Tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch v k.ú. Čierna nad Tisou, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofodu rastlín a živočíchov na riešenom území. Za miestne ekostabilizačné plochy boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologický významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody je najcennejšia genofondovo významná lokalita Tice - územie predstavuje izolovanú časť bývalého koryta systému Tice. Chránené a ohrozené druhy rastlín: rezavka aloovitá (Stratiotes aloides), okrasa okolíkatá (Butomus umbellatus), bublinatka obyčajná (Utricularia vulgaris), leknica žltá (Nuphar lutea). Uvedenú lokalitu je potrebné obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity

6.8. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Demografické údaje:

Dotknuté územie sa nachádza v Trebišovskom okrese na Východoslovenskej nížine, ktorá je charakteristická rozsiahlymi nížinami s množstvom vodných plôch. Okres Trebišov je prevažne poľnohospodársky kraj. Dominantami sú úrodné lány, ovocné sady, zelené záhrady, lužné lesy s prírodnými rezerváciami a malebné pahorkatiny so scenériou Slanských vrchov, ktoré poskytujú možnosti pre rekreáciu a oddych. Súčasťou regiónu je tokajská vinohradnícka oblasť, ktorá má vynikajúce vína najvyššej kvality.

Čierna nad Tisou patrí medzi malé mestá. Celková výmera mesta je 937 hektárov a hustota obyvateľstva na km^2 je 382,69.

Posudzovaná lokalita je situovaná v extraviláne mesta . Nasledujúci prehľad základných údajov charakteristík obyvateľstva sa preto týka predmetného mesta. Údaje sú uvedené podľa informácií získaných pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov uskutočneného Štatistickým úradom SR v roku 2021 ako aj z údajov uverejnených na stránkach Štatistického úradu SR a na stránkach obce.

Údaje o obyvateľoch
Počet obyvateľov spolu: **3586**
muži: 1731
ženy: 1855
Hustota obyvateľstva (ob./km²): 382,69
Štátni občania: 3510
Cudzinci: 64
Veková štruktúra: 0 – 14-roční: 515
15 – 64-roční: 2549
65 a viac roční: 522
Priemerný vek (roky): 40,61
Vzdelanie základné: 813
stredoškolské: 1808
vysokoškolské: 216
Ekonomicky aktívni: 1569
Najpočetnejšie náboženské vyznania
Rímskokatolícka cirkev v SR: 1174
Bez vyznania: 765
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske): 474
Rodinný stav
slobodný, slobodná: 1758
ženatý, vydatá: 1124
rozvedený, rozvedená: 401
vdovec, vdova: 281

Občianska vybavenosť, služby

Domový a bytový fond

Údaje o domoch
Domy: 235
Rodinné domy: 98
Bytové domy: 124
Domy vo vlastníctve fyzickej osoby: 147
Domy s vodovodnou prípojkou v dome z verejnej siete: 150
Domy s plynovou prípojkou: 222
Domy s prípojkou na kanalizačnú sieť: 228
Obnovené domy: 180

Údaje o bytoch
Byty: 1409
Byty v rodinných domoch: 98
Byty v bytových domoch: 1294
Obecné byty: 60
Priemerná podlahová plocha bytu (m²): 64,06
Byty s vodovodom zo spoločného zdroja: 1371
Byty vykurované plynom: 1311

Sociálna infraštruktúra
Vybavenosť územia je na úrovni významu a veľkosti mesta Čierna nad Tisou. V meste je

dostupná väčšina bežných služieb pre obyvateľstvo. Služby, ktoré nie sú zastúpené priamo v meste Čierna nad Tisou sú dostupné v okresnom meste Trebišov (68 km).
Pracovné príležitosti sa viažu predovšetkým na železnicu a prekládkovú stanicu, poľnohospodárstvo, ďalej na školstvo, výrobu, obchod, služby, administratívu.

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v meste zabezpečuje:

- Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským
- Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
- Materská škola
- Základná umelecká škola.

Mesto neprevádzkuje ani nedisponuje zdravotným a sociálnym zariadením, v meste sa nachádzajú dve lekárne. Na lôžkovú zdravotnú starostlivosť sú občania zaradení pod nemocnice v Kráľovskom Chlmci a v Trebišove.

Z kultúrno – historických zdrojov sa v meste nachádza:

- Kultúrny dom
- Kostol

Doprava

Cestná doprava:
Severnou polohou katastrálneho územia Čiernej nad Tisou prechádza cesta I/79, ktorá je vybudovaná kategórie C 11,5/80. Vo východnej polohe zastavaného územia mesta Čierna nad Tisou sa stykovou križovatkou tvaru T križujú cesty

- III/55337 so smerom Dobrá – Čierna nad Tisou – Čierna
- III/55335 so smerom do obcí Veľké a Malé Trakany – Bieľ.

Cesty III. triedy v meste plnia funkciu zberných komunikácií.
Ostatné komunikácie v meste majú charakter obslužných a prístupových komunikácií, s pravouhlým uličným systémom.

Železničná doprava
Cez územie okresu Trebišov prechádzajú aj železničné trate medzinárodného a celoštátneho významu, predovšetkým trať v smere V-Z: št. hranica Ukrajina – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina, ako súčasť európskeho dopravného koridoru, ale aj trať v smere S-J: Michaľany – Trebišov – Strážske– Humenné – Palota – Lupkow (Poľsko).
V Čiernej nad Tisou sa nachádza prekladisko tovarov a vagónov zo širokorozchodnej trate vybudovanej na Ukrajine, na trať s európskym štandardným rozchodom, vybudovanom na území SR. Cez územie okresu prechádza aj širokorozchodná trať.

Zásobovanie pitnou vodou
Mesto Čierna nad Tisou je zásobovaná pitnou vodou z Boťanského skupinového vodovodu. Mesto je zásobované pitnou vodou z vodojemu Kráľovský Chlmec 2 x 2000 m^3 .

Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie elektrickou energiou v meste Čierna n. T. sa zabezpečuje z 5 transformačných staníc 22/0.4 kV VSE a.s. a ďalších 4 transformačných staníc (ŽOU, Železničné stavby, VVS, AŽD).

Odkanalizovanie

Odkanalizovanie mesta je zabezpečené vybudovanou jednotnou kanalizáciou, ktorá odvádza splaškové aj dažďové odpadové vody. Odpadové vody sú čistené v mechanicko – biologickej ČOV umiestnenej južne od mesta Čierna nad Tisou na pravom brehu odvodňovacieho Somotorského kanála, ktorý je zároveň aj recipientom vyčistených odpadových vôd.

Zásobovanie plynom a teplom

Mesto je plynofikované od jeho založenia v r. 1947. Inštalovaný výkon existujúcej vysokotlakovej regulačnej stanice 2 x 6000 Nm^3/h. V súčasnosti je celé mesto zásobované teplom z vybudovaného STL rozvodného zariadenia sídliskového rozvodu zemného plynu.
Na varenie, vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody v domácnostiach sa v Čiernej nad Tisou používa plyn.

Odpady a nakladanie s nimi

Situácia v oblasti odpadového hospodárstva pri zbere a zneškodňovaní komunálnych odpadov je pomerne vyhovujúca. Mesto zabezpečuje zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu ako aj vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa v meste používajú 120 litrové kuka nádoby ako aj 1100 litrové kontajnery.

Mesto zabezpečuje triedený zber odpadu a to zber skla, papiera, plastov a kovových obalov prostredníctvom farebne rozlíšených vriec v rodinných domoch a kontajnerov v bytových domoch.

Priemysel

V okrese Trebišov má významné postavenie poľnohospodárska prvovýroba, spracovanie čokolády, výroba kvalitných vín, ktoré nadväzujú na produkciu poľnohospodárskej prvovýroby. Okrem toho má v okrese zastúpenie i výroba kovových výrobkov, oznamovacej a zabezpečovacej techniky, oprava železničných vozňov, výroba nábytku.

Poľnohospodárstvo

Okres Trebišov je typickým poľnohospodárskym okresom s prevládajúcou poľnohospodárskou výrobou a spracovateľským potravinárskym priemyslom. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie obilnín, kukurice a hrozna. V južnej časti okresu sa nachádza tokajská vinohradnícka oblasť.
V oblasti poľnohospodárstva sú hospodárske dvory zamerané hlavne na rastlinnú výrobu a chov dobytka. V rámci poľnohospodárstva v okrese pôsobia i malí súkromne hospodáriaci roľníci, ktorí obhospodarujú len malú časť poľnohospodárskej pôdy.

V okrese pretrváva pokles živočíšnej výroby. Situáciu negatívne ovplyvnil prebiehajúci transformačný proces, odchod odborníkov z poľnohospodárskej prvovýroby, nevhodná úverová, dotačná, cenová politika.

Kultúrnohistorické hodnoty územia

V meste sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu.

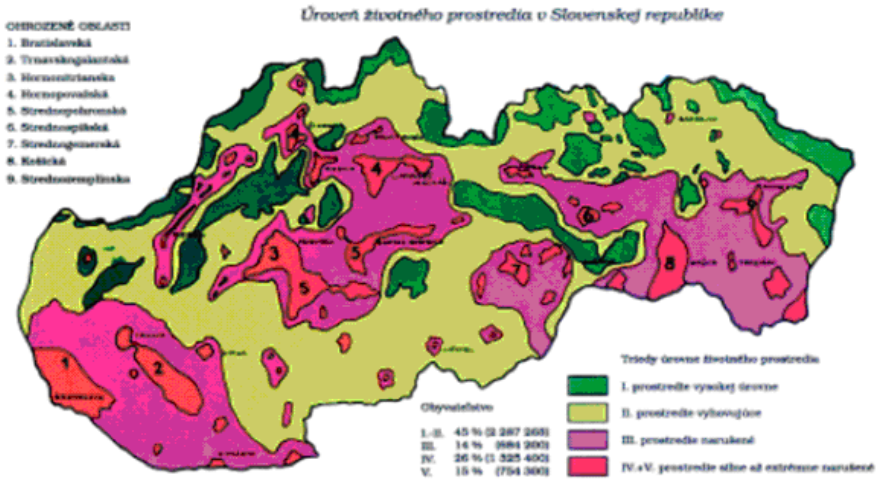
Archeologické a paleontologické náleziská
V katastri mesta sú evidované nasledovné archeologické náleziská:

- Nagyrétidomb – Sídliskové nálezy z mladšej doby bronzovej a staromaďarské pohrebisko z 10.Storočia,
- Pesehegy – Keramika zo žiarového hrobu z mladšej doby bronzovej,
- Stavba nákladnej železničnej stanice vyvýšenina – nález časti bronzového panciera a črepov z mladšej doby bronzovej.

6.9. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov bola spracovaná aktualizácia environmentálnej regionalizácie SR (2002).
Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia:
1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Pričom stupeň I. predstavuje územie vysokej úrovne a V. stupeň charakterizuje prostredie silne narušené.
Problémy životného prostredia sa koncentrujú do niekoľkých oblastí. Územia v 4. a 5.stupni narušenia stavu životného prostredia sa označujú ako ohrozené oblasti. Z deviatich ohrozených oblastí vymedzených na území Slovenska do širšej hodnotenej oblasti - okresu Trebišov zasahuje **Strednozemplínska oblasť.**
V súčasnosti je táto oblasť predstavovaná pásmom územia o šírke cca 18 až 24 km a dĺžke okolo 60 km v smere zo severu na juh cez priestor Východoslovenskej nížiny. Zasahuje do štyroch okresov - Michalovce, Humenné, Trebišov a Vranov nad Topľou, kde žije približne 240 000 obyvateľov.
Väčšia časť územia okresu Trebišov (viď. obr.) patrí do 3-ho stupňa (prostredie narušené).

Podstatná časť environmentálnych záťaží vyplýva:
- zo sústredenia komplexu chemického a drevospracujúceho priemyslu v Strážskom, resp. vo Vranove a Humennom, energetického komplexu v juhovýchodnej časti kraja (EVO Vojany), potravinárskeho priemyslu v Trebišove. Zhoršenie životného prostredia spôsobuje emisná záťaž, nedostatočné čistenie odpadových vôd, nedoriešené problémy v odpadovom hospodárstve. Prevládajúce smery vetrov, prúdenia povrchových vôd (severo – južné) spôsobujú širší regionálny dosah environmentálnych záťaží.
- z činností poľnohospodárskeho komplexu. V snahe o odvodnenie poľnohospodárskeho pôdneho fondu došlo miestami k neželaným dôsledkom – k zábrane prirodzenej reprodukcie úrodnosti, zvyšovaniu dávok agrochemikálií, kumulácii toxických látok a ťažkých kovov.
V dôsledku toho (plus imisnej záťaže) sa časť pôd považuje za kontaminovanú. Nedoriešené koncovky odpadov z fariem živočíšnej výroby lokálne ohrozujú podzemné vody.
- zo záťaží produkovaných komunálnou sférou (nízky podiel spoľahlivého čistenia odpadových vôd, veľký počet lokálnych kúrenísk na pevné palivo, nedoriešené odpadové hospodárstvo a pod.).

Environmentálne záťaže

Do Registra environmentálnych záťaží SR sú v riešenom území zaradené 3 lokality:
Registra A (pravdepodobné environmentálne záťaže):
- „TV (006) / Čierna nad Tisou – skládka TKO“
- „TV (015) / Čierna nad Tisou – Rušňové depo, Cargo a.s.“

Register B (environmentálne záťaže):
- „TV (005) / Čierna nad Tisou – prekládková stanica“.

Znečistenie ovzdušia

Kvalita ovzdušia v okrese Trebišov je ovplyvňovaná predovšetkým činnosťou veľkých priemyselných zdrojov, ktoré sa nachádzajú v širšom okolí - diaľkový prenos. Veľké zdroje znečistenia sa nachádzajú v susedných okresoch - EVO Vojany, Chemko Strážske, Bukocel a.s. a ďalšie.

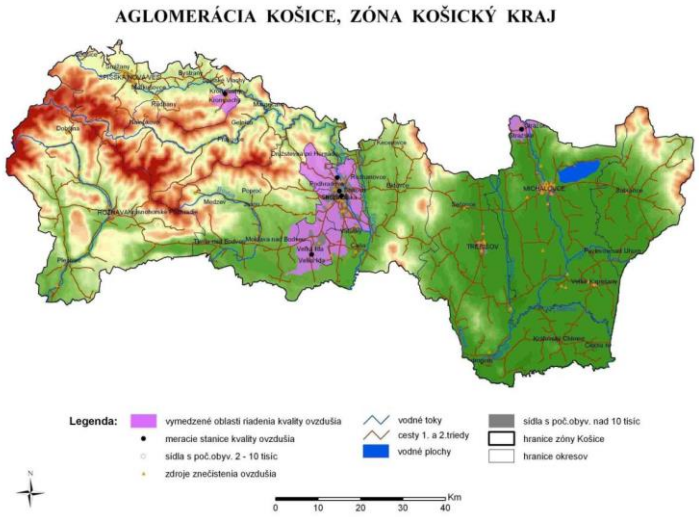
Na kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv aj rozptylové podmienky, ktoré významne ovplyvňuje orografia. V južnej časti vzhľadom na rovinatý charakter územia sú rozptylové podmienky dobré, ale dochádza k prenosu znečistenia na väčšie vzdialenosti v dôsledku vyššej veternosti, v severnej časti sú rozptylové podmienky v ovzduší zložitejšie vzhľadom na morfológiu terénu.

V okrese Trebišov sa spomedzi významnejších znečisťovateľov ovzdušia v rámci SR nachádzajú iba ŽSR a to v produkcii SO_2 patria medzi 10 najväčších znečisťovateľov (SAŽP 2007).

V roku 2005 boli v Košickom kraji vymedzené *3 oblasti riadenia kvality ovzdušia*, všetky pre PM_{10} (suspendované častice tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré prejdú zariadením s aerodynamickým priemerom 10 µm s 50% účinnosťou), ani jedna oblasť sa nenachádza v okrese Trebišov (viď. nasledujúca mapa).

Na nasledujúcej mape sú vyznačené vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia, meracie stanice kvality ovzdušia a zdroje znečistenia ovzdušia v zóne Košický kraj.

Okres Trebišov patrí medzi okresy s dobrou kvalitou ovzdušia a nepatrí do oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia.

Zdroj : Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia , KÚŽP Košice

V rámci Košického kraja má okres Trebišov stredne až zvýšené znečistenie ovzdušia. Na území okresu sa nachádza 11 veľkých zdrojov a asi 238 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Dôležitou kategóriou podieľajúcou sa na znečistení ovzdušia sú malé zdroje a automobilová doprava.

Najvýznamnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia v širšom okolí navrhovanou činnosťou dotknutého územia je **U.S.Steel Košice, s.r.o.**

Na k.ú. Čierna nad Tisou sa v súčasnosti nenachádza žiadna monitorovacia, meracia stanica SHMÚ, ktorá by bola súčasťou siete regionálnych staníc SR a priebežne (kontinuálne) sledovala stav znečistenia ovzdušia v meste. V súčasnosti nie je možné z menovaných dôvodov reálne zhodnotiť a charakterizovať súčasné znečistenie ovzdušia (emisnú a imisnú situáciu) na k. ú. Čierna nad Tisou.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre mesto:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.
7.Malé a stredné lokálne priemyselné zdroje.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na území riešeného mesta sú zdrojmi znečisťovania ovzdušia hlavne **stacionárne energetické zdroje** - kotolne občianskej vybavenosti a rodinných domov. **Mobilným zdrojom** znečisťovania ovzdušia v obciach a mestách je doprava, ktorá do ovzdušia uvoľňuje oxidy dusíka, oxid uhoľnatý a uhľovodíky. Na znečisťovaní ovzdušia sa podieľa automobilová doprava pozdĺž hlavných dopravných trás.

Okrem stacionárnych stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia na riešenom území mesta sa na znečistení ovzdušia výrazne podieľa automobilová doprava.

Územie zmeny navrhovanej činnosti, ani jej okolie nepatrí do oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd

Základný spôsobom hodnotenia kvality povrchových vôd na Slovensku je klasifikácia kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221, podľa ktorej sa zaraďuje kvalita povrchovej vody podľa jednotlivých ukazovateľov do tried kvality, s použitím sústavy medzných hodnôt. Povrchové vody sú podľa kvality zaraďované do 5 tried **kvality:**

I. trieda – veľmi čistá voda
II. trieda – čistá voda
III. trieda – znečistená voda
IV. trieda – silne znečistená voda
V. trieda – veľmi silne znečistená voda

Kvalita vody vo vodných tokoch na území okresu Trebišov je zlá. Vodné toky pretekajúce okresom zodpovedajú kvalitou vody akostnej triede III. až V., a to v ukazovateľoch kyslíkového režimu, fyzikálneho, chemického, biologického aj makro biologického znečistenia.

Na území okresu dochádza k sútoku viacerých východoslovenských tokov, resp. ich úsekov: Ondava, Trnavka, Roňava, Latorica, Bodrog a Tisa. Silne je rozvetvená aj sieť kanálov. Niektoré z tokov vytvárajú hranice okresu.

Podľa vyhodnotenia pravidelného sledovania kvality povrchových vôd možno jednotlivé toky z hľadiska kvality ich vody charakterizovať nasledovne:

Ondava priteká na územie okresu znečistená (V. trieda baktérie coli, IV. Trieda kyslíkový režim, IV. Trieda Zn), po prítoku Trnávky sa jej kvalita ešte zhoršuje a vo všetkých hodnotených skupinách nie je klasifikácia lepšia ako IV. Trieda (3 skupiny V. trieda, 2 skupiny IV. trieda).

Kvalita Trnávky sa sleduje nad a pod Trebišovom. Vplyvom odpadovým vôd z okresného sídla dochádza k výraznému zhoršeniu mnohých kvalitatívnych parametrov – v 2 skupinách bola voda Trnavky klasifikovaná V. tr., v ďalších 2. skupinách IV. triedou. Roňava sa sleduje pred jej odchodom z územia SR a v tomto mieste bola kvalita len na úrovni V. a IV. triedy, ukazovatele kyslíkového režimu vyhovovali len III. triede.

Na Latorici je jedno odberné miesto na sledovanie kvality vody, podľa ktorého bola klasifikácia nasledovná: III. trieda (kyslíkové ukazovatele), V. trieda (baktérie coli), IV. trieda (NL), IV. trieda (fenoly) a II. trieda (ukazovatele rádioaktivity).

Z kanálov sa sledovala kvalita len v Somotorskom kanáli, a to v 2 odberných miestach – výsledky hodnotenia preukázali silne znečistenú vodu (recipient odpadových vôd z **Čiernej nad Tisou** a Kráľovského Chlmca) väčšina skupín bola klasifikovaná V. triedou, vrátane kyslíkového režimu.

Pred odtokom z územia SR bola voda Bodrogu klasifikovaná v 3. skupinách ukazovateľov III. triedou, v skupine ťažkých kovov IV. triedou (Hg, Zn) a v skupine biologických a mikrobiologických ukazovateľov V. triedou pre vysoký počet koliformných baktérií.

Tisa preteká len cca 5 km úsekom východnej hranice okresu, jej kvalita odpovedala V. triede (NL, Fe, baktérie coli) a IV triede (Mn, fenoly). Sledovali sa aj ukazovatele rádioaktivity, ich hodnoty vyhovovali kritériám III. triedy.

Kvalita podzemných vôd

Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi, ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd, sú poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, banská činnosť, domácnosti – neodkanalizované sídelné aglomerácie a doprava.

Z hľadiska plošného rozsahu rozlišujeme bodové a plošné zdroje znečistenia podzemných vôd. Bodovým alebo tiež lokálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd je každý zdroj, u ktorého možno úniky znečisťujúcich látok do pôd a podzemných vôd predpokladať.

Plošné zdroje znečistenia - predstavuje aplikáciu množstvá prípravkov na ochranu rastlín (pesticídov) a dusíkatých hnojív v rámci katastrálnych území obcí. V dôsledku vplyvov z bodových a plošných zdrojov znečistenia na podzemné vody dochádza k znečisteniu (kontaminácii) podzemných vôd a to formou vypúšťania do podzemných vôd alebo prostredníctvom infiltrácie znečisťujúcej látky do podzemných vôd. Napr. spotreba hnojív aplikovaných na poľnohospodársku pôdu patrí v okrese Trebišov medzi najvyššie v rámci okresov na východnom Slovensku.

Situácia v kvalite podzemných vôd je nepriaznivá, rozbory vykazujú zvýšené koncentrácie Fe, Mn, dusičnanov a amoniaku.

Kontaminácia pôd

Kontaminácia pôd, inak aj chemická degradácia pôdy, sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácií rizikových látok v pôde. Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy. Jedná sa predovšetkým o zvýšený obsah látok, ktoré v pôde spôsobujú kontamináciu. Na základe jednotlivých prvkov, prípadne na základe ich syntetického vyjadrenia, sú vyčlenené zóny rizikových, kontaminovaných pôd (www.podnemapy.sk).

Na základe limitných hodnôt obsahu rizikových prvkov podľa rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 531/1994-540 (Atlas krajiny SR, 2002), sa na území okresu Trebišov vyskytujú relatívne čisté pôdy a pôdy nekontaminované, resp. mierne kontaminované.

Relatívne čisté pôdy sa vyskytujú v širokom severo-južnom páse od hranice s okresom Vranov nad Topľou na severe, po hranicu s Maďarskom pri Slovenskom Novom Meste na juhu okresu. Na západe je pás ohraničený masívom Slanských vrchov, na východe čiarou Kravany – Sečovce – Trebišov – Slovenské Nové Mesto. Druhou oblasťou s relatívne čistými pôdami je oblasť Medzibodrožia, od Kráľovského Chlmca po Čiernu nad Tisou.

Nekontaminované, resp. mierne kontaminované pôdy sú pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. Ak je koncentrácia niektorého rizikového prvku pod limitnou, teda referenčnou hodnotou A, znamená to, že pôda nie je kontaminovaná. V prípade, ak koncentrácia rizikového prvku dosahuje, resp. prekračuje túto hodnotu, znamená to, že obsah tohto prvku je vyšší ako sú fónové (pozaďové) hodnoty pre danú oblasť. Takto definované pôdy sa na území okresu Trebišov vyskytujú prevažne v strednej a severnej časti okresu.

Pôdy celého k.ú. Čierna nad Tisou sú evidované ako nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy neeviduje v katastri mesta poľnohospodársku pôdu kontaminovanú cudzorodými látkami. Namerané hodnoty rizikových prvkov (Cd, Pb, Cr, As, Cu, Zn, Ni, Se, Hg a polyaromatické uhľovodíky) v poľnohospodárskych pôdach k.ú. sú pod prípustným limitom.

Odpady

Situácia v oblasti odpadového hospodárstva pri zbere a zneškodňovaní komunálnych odpadov je pomerne vyhovujúca. Vývoz komunálneho odpadu na území mesta sa realizuje prostredníctvom zberovej spoločnosti Kosit a.s. Celá produkcia zmesového komunálneho odpadu (katalógové č. 20 03 01) od obyvateľov obce je skládkovaná na skládke.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa v meste používajú 120 litrové kuka nádoby ako aj 1100 litrové kontajnery.

Mesto zabezpečuje triedený zber odpadu a to zber skla, papiera, plastov a kovových obalov prostredníctvom farebne rozlíšených vriec v rodinných domoch a kontajnerov v bytových domoch.

Systém triedeného zberu komunálnych odpadov je ustanovený vo Všeobecne záväznom nariadení o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré je zverejnené na web stránke mesta.

Zdravotný stav

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, nielen neprítomnosť choroby.
Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov je pomerne zložité, pretože zdravie sa nepovažuje iba za neprítomnosť choroby. Zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia. Životný štýl je najvýznamnejším faktorom ovplyvňujúcim zdravie (až 50%), životné prostredie 20%, genetické faktory 20% a úroveň zdravotnej starostlivosti len v 10 – 20%. Z rizikových faktorov, ktoré vyplývajú zo životného štýlu sú najvýznamnejšie:

- fajčenie
- nesprávna výživa
- nedostatočná fyzická aktivita
- nadmerný príjem alkoholu
- nesprávna reakcia na stres

Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení
- celková úmrtnosť (mortalita)
- dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť
- počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami
- štruktúra príčin smrti
- počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení
- stav hygienickej situácie
- šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity
- choroby z povolania a profesionálne otravy

Úroveň úmrtnosti a jej štruktúra zohrávajú v súčasnosti dôležitú úlohu pri hodnotení zdravotného stavu obyvateľstva, sú ukazovateľom dosiahnutej úrovne zdravotníctva, odrážajú sa v nich sociálne, ekonomické i kultúrne podmienky krajiny, a takisto aj prírodné podmienky v zmysle kvality životného prostredia.
Okres Trebišov sa v rámci okresov SR, v úmrtnosti, radí medzi 6 najhorších okresov. Najvyšší podiel úmrtnosti zo všetkých príčin smrti patrí dlhodobo chorobám obehovej sústavy (55%) a nádorom (23%). Ďalším skupinám ochorení, ktoré sa striedajú v poradí, sú choroby dýchacej, tráviacej sústavy po 5% ako aj poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin (6%). Obidve skupiny tzv. civilizačných ochorení, ktoré spôsobujú najvyšší počet úmrtí (spolu 78%) majú multifaktoriálne príčiny. (Okrem environmentálnych vplyvov najmä vekový priemer obyvateľstva, potravinová báza a spôsob života.)

Z hľadiska chorobnosti obyvateľstva dominujú aj v okrese Trebišov srdcovo-cievne ochorenia ako dôsledok civilizačných vplyvov, t.j. nedostatku telesnej námahy, stresu, kvality životného prostredia, výživy, návykov. Podobne ako v celej republike je ostatnom období

zaznamenávaný rapídny nárast alergií, najmä rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie. Kvalitu podmienok práce do značnej miery charakterizuje výskyt rizikových faktorov (fyzikálnych, chemických, biologických) v pracovnom prostredí a počty pracovníkov, ktorí sú vystavení ich účinkom. Najviac rizikových pracovísk je v rámci kraja umiestnených v okrese Košice.
Z jednotlivých rizík je na prvom mieste nadmerná hlučnosť, až viac ako 50 % rizikových prevádzok v kraji, nasleduje prašnosť, vibrácie a chemické látky. Hlavným problémom v súčasnosti je nedostatočný systém vykonávania vstupných, výstupných a periodických lekárskych prehliadok, a objavovanie sa nových rizík súvisiacich so zavádzaním nových technológií a nových pracovných postupov.
Zdravotný stav obyvateľstva **v okrese Trebišov** výrazne nevybočuje z celoslovenského priemeru a sleduje celoslovenské ukazovatele chorobnosti a úmrtnosti.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vplyvy na substrát a reliéf sú spojené najmä s etapou výstavby a to terénnymi úpravami (realizácia spevnených plôch) ako aj prevádzkou (pochovávanie zosnulých). Tieto vplyvy budú však malého rozsahu a sú eliminovateľné technickými opatreniami.
Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

Vplyv na povrchové a podzemné vody

Ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd hodnotenou činnosťou sa počas bežnej prevádzky cintorína ani po jeho rozšírení nepredpokladá.
Rozšírením cintorína o navrhovanú zmenu činnosti sa nezmení doterajší stav, keď bol v prevádzke desiatky rokov existujúci cintorín. Rozšírená časť cintorína bude v rovnakých prírodných a hydrogeologických podmienkach, v akých je existujúca časť cintorína. Preto ak sa doteraz neprejavili negatívne vplyvy existujúceho cintorína, jeho rozšírenie o navrhovanú zmenu činnosti nebude predstavovať zmenu tohto stavu.
Množstvo odpadových vôd sa realizáciou navrhovaného rozšírenia o navrhovanú zmenu činnosti cintorína nezmení.
Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.
V prípade havarijného stavu únikom znečisťujúcich látok (pohonné hmoty, oleje) z používaných mechanizmov s možným následným splachom do povrchových a podzemných vôd, je únik látok z dopravných mechanizmov potrebné okamžite riešiť posypaním uniknutej látky absorbentom

(vapex, ropex...), odstránením nasiaknutej zeminy a zabezpečením jej zneškodnenia. Tento vplyv je možné eliminovať vhodnou organizáciu výstavby, dôsledným dodržiavaním pracovných postupov, bezpečnostných predpisov a tým, že všetky mechanizmy používané na stavbe budú v dobrom technickom stave a budú pravidelne kontrolované. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

Vplyvy na ovzdušie a klímu

S ohľadom na charakter plánovanej činnosti kvalita ovzdušia nebude nijako ovplyvnená.
Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude mať lokálny vplyv na ovzdušie počas stavebných prác. Pôjde o zvýšenie prašnosti vznikajúcej pri zemných prácach a pri preprave materiálu a o produkciu emisií počas prepravy stavebného materiálu a stavebnej činnosti.
Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s rozšírením cintorína sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejmý presný časový harmonogram výstavby a materiálová bilancia. Medzi najvýznamnejšie emisie u znečisťovania ovzdušia dopravou patria z anorganických látok oxidy dusíka, oxid uhoľnatý a tuhé znečisťujúce látky. Vznikajú tiež látky organické a to hlavne uhľovodíky a benzén. Objem emisií bude závislý od počtu mechanizmov, harmonogramu prác, ročného obdobia a aktuálnych poveternostných podmienok. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcom bezzrážkovom období a to hlavne v období zemných prác. Tieto vplyvy je možné účinne obmedziť kropením suchých povrchov vodou, čistením automobilov a ciest. Vplyvy budú krátkodobé a nespojité.

Rozšírením cintorína o navrhovanú zmenu činnosti bude ovzdušie ovplyvnené len činnosťou prichádzajúcich a odchádzajúcich vozidiel zamestnancami pohrebnej služby a pozostalých. Bude sa však jednať o krátkodobý vplyv s totožnou hodnotou existujúcej emisnej situácie lokality. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a nepravidelný.

Z hľadiska ovplyvnenia miestnej klímy, možno navrhovanú zmenu činnosti hodnotiť dokonca ako mierne pozitívnu, nakoľko výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k stabilnejšej mikroklíme územia, ktorá sa doteraz menila v závislosti od osevného plánu a celkového obhospodarovania ornej pôdy, ktorú charakterizuje plocha navrhovaného rozšírenia cintorína.
Realizácia výsadby bude plniť ekologickú, ekostabilizačnú, krajinotvornú, estetickú, psychologickú a priestorotvornú funkciu.
Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na emisné pomery lokality a ako mierne pozitívnu z hľadiska ovplyvnenia miestnych klimatických pomerov.

Vplyv na pôdu

Záber pôdy a strata produkčnosti je jedným z najvýznamnejších vplyvov navrhovanej činnosti, ktorá je v súčasnosti definovaná ako orná pôda, ale jej využitie na navrhovaný účel je v súlade s Územným plánom mesta Čierna nad Tisou. Na základe uvedeného tak bude potrebné jej vyňatie z poľnohospodárskeho fondu (PF), k záberu lesného fondu nedôjde. P red

realizáciou stavby je nutné odňatie poľnohospodárskej pôdy na základe vydaného rozhodnutia pre trvalé odňatie pôdy. Narábanie s ornicou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu PF v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona 220/2004 Z.Z.
Využitie plochy na rozšírenie cintorína je tak plne v súlade s už existujúcou prevádzkou cintorína ako aj Územného plánu mesta Čierna nad Tisou.
Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, a pod.).
Z hľadiska ochrany pôdy pred eróziou môžeme navrhovanú zmenu činnosti hodnotiť ako mierne pozitívnu, nakoľko výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k vyššej stabilite pôdy oproti súčasnému stavu s monokultúrou poľnohospodárskej veľkovýroby a obdobiami v rámci roku súvisiacimi s osevným plánom, ktoré charakterizujú aj obnažený pôdny kryt bez vegetácie.
Navrhovanú zmenu preto v porovnaní so súčasným stavom hodnotíme ako mierne negatívnu z hľadiska záberu poľnohospodárskej pôdy avšak z hľadiska vyššej odolnosti pôdy na pôdnu eróziu ju môžeme zhodnotiť ako mierne pozitívnu.
Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie pôdy.

Vplyv na faunu, flóru, biotopy

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantrópny charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu a flóru.

Vplyv na krajinu

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti nebude mať negatívny vplyv na štruktúru a scenériu krajiny. Štruktúra krajiny nebude zmenená nakoľko sa jedná o rozšírenie existujúceho cintorína.
Po dokončení sa navrhovaná zmena činnosti kultivovaným spôsobom začlení do krajiny a nebude rušivým elementom životného prostredia. Architektonické riešenie rozšírenia tak s maximálnym dôrazom na vegetačné úpravy vytvorí dôstojné pietne miesto, ktoré umožní vnímať iné rozmery a aspekty ľudskej existencie.
Z hľadiska psychologických faktorov možno u niektorých citlivých jedincov predpokladať negatívne vnímanie obdobných zariadení, ktoré súvisia so smrťou, čo sa prejavuje napríklad tým, že odmietajú bývať v blízkosti takýchto zariadení. Takéto vnímanie je silne subjektívne a vecne nepodložené, ale môže týmto jedincom spôsobovať stres.
Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na scenériu a štruktúru krajiny.

Vplyv na obyvateľstvo

Navrhovaná zmena činnosti bude realizovaná na základe príslušných rozhodnutí, v ktorých budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo.
Každá antropogénna činnosť je určitým zdrojom vplyvov ako na človeka, tak i na životné prostredie.
Charakter navrhovanej činnosti nie je zdrojom rizikových látok, ktoré by sa mohli prejaviť na zdravotnom stave obyvateľstva a v súvislosti s realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nepredpokladáme významné vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva. Navrhovaná prevádzka nie je spojená s negatívnym vplyvom na obyvateľov mesta.
Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude produkovať emisie, hluk ani odpadové vody a ani iné výstupy, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva.
Skutočnosť, že prevádzka už v území existuje a dôjde len k jej rozšíreniu o navrhovanú zmenu činnosti neovplyvní pohodu a kvalitu života v meste.
Ďalším prevádzkovaním cintorína ani jeho rozšírením o navrhovanú zmenu činnosti sa nepredpokladá výrazné navýšenie zaťaženosti dopravného skeletu dotknutého územia ani širšieho okolia, intenzity dopravy zostanú na približne rovnakej úrovni.
Nezanedbateľným pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo je vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých mesta Čierna nad Tisou.
Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a environmentálneho hľadiska ako prevažne pozitívne, v období výstavby krátkodobo mierne negatívne.

Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.
Navrhovaná zmena činnosti nepredstavuje nebezpečnú výrobnú prevádzku, ktorá by významne zaťažovala životné prostredie emisiami, hlukom, produkciou odpadových vôd, neprimeranými nárokmi na energie, vodu, zásobovanie plynom, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravie ľudí.
Prevádzka je navrhnutá tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu zdravia a života pracovníkov a obyvateľov a bol dodržaný zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.
Charakter navrhovanej zmeny činnosti, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva.
Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva, ani na kvalitu života, v súvislosti s navrhovanou prevádzkou sa na základe vyššie uvedených skutočností nepredpokladajú.
Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.
Po realizácii navrhovanej zmeny činnosti budú zdravotné riziká predmetnej prevádzky na

rovnakej resp. porovnateľnej úrovni ako v súčasnosti. Charakter prevádzky druhom a vlastnosťami emitovaných znečisťujúcich látok nebude naďalej vytvárať možnosti vážneho a bezprostredného ohrozenia zdravia verejnosti.
Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Vlastná prevádzka navrhovanej zmeny činnosti pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov nebude zdrojom toxických alebo iných škodlivín, ktoré by významným spôsobom zvýšili zdravotné riziká dotknutého obyvateľstva.
Rozšírenie ani prevádzkovanie cintorína o navrhovanú zmenu činnosti nebude mať negatívne vplyvy na obyvateľov dotknutého územia. Zdravotné riziko sa nepredpokladá. Podstatné bude predovšetkým dôsledné dodržiavanie príslušných predpisov v oblasti BOZP.

Údaje o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti na biodiverzitu, chránené územia a prvky ÚSES

Do priamo dotknutého územia ani jeho najbližšieho okolia nezasahujú žiadne chránené územia, prvky systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu, nevyžaduje si výrub stromov a krovín.
Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti bude umiestnená mimo zastavaného územia a na predmetnom území platí prvý stupeň ochrany podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti nemala a po realizácii navrhovanej činnosti ani nebude mať vplyv na chránené územia ani ich ochranné pásma.
Činnosťou nedochádza k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Priamo v sledovanom území sa nenachádza žiaden chránený strom a v sledovanom území neboli zistené chránené druhy rastlín.
Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nezasahovala a po jej zmene ani nebude zasahovať do území patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000), prípadne území zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach.
Užívanie predmetnej lokality na navrhovanú zmenu činnosti nepredstavuje činnosť v území zakázanú.
Areál pre navrhovanú zmenu činnosti priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES.

Kumulatívny vplyv vzniká, keď napr. niekoľko zmien s nepatrným vplyvom má spolu významný vplyv, alebo keď niekoľko samostatných vplyvov má spoločný vplyv.
Synergia environmentálnych vplyvov je znásobenie účinku kumulatívnych vplyvov na životné prostredie.
Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá pôsobenie vyššie popísaných vplyvov v takej miere, aby negatívne ovplyvnili jednotlivé zložky životného prostredia.

Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti sa riadi platnou aktuálnou legislatívou, ktorá upravuje podmienky ich vykonávania.
Zákon č. 131/2010 Z.z. neurčuje explicitne pre pochovávanie požadované vlastnosti

geologického podložia, iba stanovuje požadovanú hĺbku prehĺbeného hrobu, sypké zeminy na zásyp a požadovanú hladinu podzemnej vody. V zákone nie sú stanovené podmienky o priepustnosti zemín, v ktorých budú umiestnené hroby. Na cintoríne v Čiernej nad Tisou sa pochováva už dlhodobo.
V predchádzajúcich častiach oznámenia o zmene navrhovanej činnosti boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s realizáciou zámeru rozšírenia cintorína. Neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. V etape prevádzky nepredpokladáme narušenie pohody a kvality života v dotknutom území.
Dlhodobým pozitívnym vplyvom predmetného zámeru na obyvateľstvo je vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých mesta Čierna nad Tisou.

Na základe hodnotenia všetkých vstupov a výstupov činnosti a zohľadnením stavu prostredia, do ktorého tieto výstupy smerujú, môžeme konštatovať, že k významnejšiemu nepriaznivému ovplyvneniu životného prostredia nedôjde.
Veľkosť a druh vplyvov bol posúdený vzhľadom na zraniteľnosť a z nej vychádzajúcu únosnosť prostredia pre jednotlivé zložky životného prostredia. Ako najdôležitejšie kritérium pre hodnotenie významnosti vplyvov boli použité platné právnymi predpismi dané environmentálne štandardy. Posúdené boli negatívne a pozitívne vplyvy, ktorých trvanie je ohraničené výstavbou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti.

Negatívne vplyvy

Zložka	**Významnosť vplyvu**	**Druh vplyvu**
Ovzdušie	nevýznamný	- zvýšenie sekundárnej prašnosti počas výstavby
Povrchové a podzemné vody, vodné zdroje	nevýznamný	-znečistenie podzemných vôd nepredpokladáme, možné len v prípade úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov
Zdroje hluku	nevýznamný	- zaťaženie hlukom z dopravy počas výstavby
Horninové prostredie a reliéf	nevýznamný	-zemné práce - utlačeniu pôdnych horizontov prejazdmi stavebných mechanizmov
Pôda	málo významný	- trvalý záber poľnohospodárskej pôdy - možné znečistenie pri úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov
Biota	bez vplyvu	-
Prvky ÚSES	bez vplyvu	-
Štruktúra a scenéria krajiny	bez vplyvu	-
Doprava	nevýznamný	- zvýšenie intenzity dopravy počas stavebných prác
Obyvateľstvo	bez vplyvu	-charakter činnosti nedáva predpoklad havarijných stavov, ktoré by mohli ohroziť obyvateľstvo

Pozitívne vplyvy

Zložka	Významnosť vplyvu	Druh vplyvu
Socio – ekonomické aspekty	významný	- vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých
Ochrana pôdy pred eróziou	stredne významný	- výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k vyššej stabilite pôdy oproti súčasnému stavu
Klíma	stredne významný	-výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k stabilnejšej mikroklíme územia

Stupnica významnosti: - nevýznamný, resp. irelevantný vplyv, - málo významný,- stredne významný,- významný

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná zmena činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

V. VŠEOBECNÉ ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhovaná zmena činnosti rieši rozšírenie mestského cintorína na vymedzenom území s vyčlenením nových plôch pre pochovávanie, základnú komunikačnú sieť, plochy na umiestnenie veľkokapacitných kontajnerov, zelene a oplotenia. Filozofia riešenia vychádza z kombinácie maximálne efektívneho využitia plôch pre nové hrobové miesta a zároveň zachovania prírodného a komorného charakteru prostredia a dôstojnej atmosféry pre rozjímanie a pobyt návštevníkov cintorína.
Vlastná príprava územia predstavuje úpravu terénu, vyrovnanie väčších nerovností, zabezpečenie prístupu na stavbu a priestoru pre uskladnenie a manipuláciu s materiálmi a prístup k energiám, vytýčenie stavby a jej označenie v zmysle bezpečnostných noriem a ochrany zdravia a majetku. Prístup na stavbu bude po existujúcich vnútroareálových cestičkách súčasného cintorína, preto pri výstavbe použiť stroje, ktoré rozmerom sú prispôsobené šírkam jednotlivých komunikácií. Z búracích prác bude potrebná demontáž a odvoz súčasného oplotenia. Stavba bude označená informačnými tabuľami s upozornením na stavebné práce a na zákaz vstupu.

Plošné a kapacitné charakteristiky navrhovanej zmeny činnosti:

SO 01 – hrobové miesta .....752 ks
- rozmer jedného hrobového miesta.....1,2 x 2,5 m
- vzdialenosť medzi pomníkmi.....0,6 m

SO 02 – spevnená plocha.....552,83 m^2
SO 03 – verejné osvetlenie.....8 ks
SO 04 – oplotenie.....377,14 m
Drobná architektúra:

- lavičky ..... 6 ks
- odpadkové koše ..... 6 ks

Sadové úpravy:

- javor mliečny – acer platanoides.....8 ks
- javor mliečny – crimson king.....6 ks

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná zmena činnosti predstavovať novú činnosť a v zmysle jeho prílohy č. 8 časti 9. Infraštruktúra, položky č. 17 Krematóriá a cintoríny“ sa na uvedený zámer vzťahuje prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie (bez limitu). Na základe uvedenej prahovej hodnoty pre zisťovacie konanie môžeme konštatovať, že príslušný orgán pre posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie bude Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie.
Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.
Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu, v prípade vplyvu na obyvateľstvo a jeho socioekonomické aktivity, vplyvu na stabilitu pôdy (odolnosť voči erózii) a mikroklímu ako mierne pozitívna až pozitívna. Z hľadiska záberu časti poľnohospodárskej pôdy je navrhovaná zmena činnosti vyhodnotená ako mierne negatívna.

VI. PRÍLOHY

1.Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Nakoľko bola lokalita predmetného cintorína v prevádzke ešte pred účinnosťou zákona 24/2006 Z. z. resp. zákona 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie nebola ešte prevádzka cintorína vo Čierna nad Tisou predmetom posúdenia podľa týchto zákonov. Jej vplyv na životné prostredie sa však riadil vtedy platnými povoľovacími predpismi, ktoré zohľadňovali aj aspekt životného prostredia na úrovni poznania doby jeho vzniku.

2**.** Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Príloha č.1: Mapa umiestnenia dotknutého územia

Príloha č. 2: Situácia rozšírenie cintorína

3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Ako podklad k vypracovaniu predmetného Oznámenia o zmene boli informácie poskytnuté navrhovateľom vo forme sprievodnej a súhrnnej technickej správy pre účely stavebného povolenia spracovaných Ing. Ing. Viktorom Szabom, F. Rákocziho 42, 077 01 Kráľovský Chlmec, 08/2023.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Trebišov, december 2023

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

FL CAR s.r.o.
Jána Husa 1154/18
075 01 Trebišov

Ing. Eva Bučková

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Viktor Palko, MBA, primátor

PRÍLOHY